

BÜTÜN ÜLKELEERİN
İŞÇİLERİ,
BİRLEŞİN !

savaş yolu

17

HAFTALIK GAZETE

29 Haziran 1979

Yıl: 1

10 TL.

bu
hafta

YORUM

Devrimcinin taktik

(Sayfa — 3)

DEVALÜASYON:

Bunalımın
yükü yine
emekçi
halkın
sirtında

(Sayfa -8—9)

Nikaragua' da
sonucu ulusal
güçlerin birliği
belirleyecek

(Sayfa — 10—11)

İşçi sınıfı
hareketinde
baş tehlike:

SAĞ OPORTÜNİZM

Sayfa — 12)

Demokratik
dönüşüm
Demokratik
devrim

(Sayfa — 13)

Hükümet için uzun günler.. yığınlar açısından zorlu dönem

AZIRAN ayının ikin ci yarısı özetlemek istenirse, Türkiye halkı açısından son döneme rin en ağır, en zorlu bir 15 günü demektir. Aynı dönem, CHP ağırlıklı Ecevit hükümeti açın dan, 18 aylık ömrünün en sallantılı, en belirsiz, en tehlikeli iki haftası oldu. Burada, ilk bakışta gözde görünen çekişli ortadadır. CHP ağırlıklı hükümet, bunalımın tüm yükünü emekçi yığınlara yükleye cek önlemler, IMF'in yeni emperyalizmin kesin da - yatması karşısında «evet» demek zorunda kalırken, o tabanı ve desteğini sağ layan emekçi yığınlara, yakın tarihin en büyük yıkımlarından birini keni di etmeye çalıştı. Böylece kendi dayanışmasını kendisi yıkıktadır. Öte yan dan, emperyalizme ve is - birlikçi tekelci sermayeye verdiği buda ödüne rast men, düşmenin hemen eşiğindedir ve büyük bir sal - vato ateşleye karşı karşıya - dir.

Haziran ayının ortala rında, istidarı hemen al mayaya asla aday olmayan, ancak çabalarını hüküme ti uygulamaya, çökertmeye ve dağıtmaya yöneltmiş o lan Demirel'in saldırıları ve planları yoğunlaştı. Faşist odakların da yeni bir aşanlık içine girdik - leri diktaetene kaçmadı. Aşında bu iki gelişme bir bitiriden bağınma dedi. En ilerici odakların pla - nının bir bölümünü Demirel Parlamento'ya uygula - rken, diğer bölümünü Demirel MHP sokakta uygula - rıyordu. Saldırıların bir noktası, hükümeti o - ranasızca yıpratmak ve dağıtma noktasına yoğun laştırılması için beklenen 11 Haziran günü, IMF' nin koşullarından olan de

valiasyonun nihayet ger - çekleştirilmesiyle geldi.

IMF'İN KOŞULLARI BOYUN EGİLİYOR
Ecevit, birkaç ay önce, kesinlikle devallasyon ya - rın söylentileri çıkarılmasın - pımasıacağını, «devallias Demirel'e karşı çok öfkeli bir tonla söylemiş, bu konu daki tüm haberleri reddetmişti. O sıralarda, pazar - ık halde bulunan IMF'nin «hayatlığı çeşitli koşullar arasında devalliasyo - nun da bulunduğu biliniyordu. Devalliasyon kolu - nu, IMF'in koşulları ara - sında, Ecevit hükümetinin ve bizzat Ecevit'in en fazla direndikleri oldu. Ama Haziran ortalarında, IMF'e nihayet anlaşma olduğu haberleri gelirken, artık devalliasyonun gerçekleş - tirileceği de kesinlik kazanmıştı.

Hükümet devalliasyonu 11 Haziran günü ilan et - ti. Devalliasyonun hangi oranda olacağı ve bunu iz - leyecek zamlar, Bakanlar Kurulu'nun neredeyse 10 saat süren toplantısında saptandı. Devalliasyona «katli kur» adı verildi ve bir dolar 47.10 TL oldu. Gerçi dolardan Türk parası olarak değeri farklı işlemlerde farklılık gösteriyor - du ama, Türk Lirasının ortalaması değer kaybının yüzde 35'e kadar olduğu da görülmüştü. Devalliasyonu, hemen ertesi gün büyük zamlar izledi. Önce benzin ve al - koliklik içkilere zelen zam, demir ve çelîge yapılan yüzde 43 oranına varan zamlar sürdü. Devalliasyon ve yeni zamlar, aslında peynirden topla lğneye kadar herşeyin pahalıla - şması anlamına geliyordu. Bunu, devalliasyonun ilan edildiğinin ertesi günü çar - şıya pazara çıkarak zorun da olan vatandaşlar, daha o

gün anladı.

HÜKÜMET GİDİYOR MUYDU?

Devalliasyon ve zam o - ranlarının belli olduğu Ba kanlar Kurulu toplantısın da, bağımsız bazı bakan - ların istifası edeceği söylen - tisi çoktan yayılmış. Demirel'e sözcüsünü bulan Hükümeti Düşürme Cephe si, bu hükümetin yıkılmak ta olduğunu çoktan ilan etmişti. Bakanlar Kurulu nun toplantı halinde oldu ğu gün ve onu izleyen günlerde, Hükümetin düşme - sine büyük bir olasılık gö - zıyla bakılıyor, her an bir kaç bağımsız bakanın da - ha istifasıyla Ecevit Hükü metinin sonunun gelmesi bekleniyordu. Ecevit, Ba kanlar Kurulu toplantısın dan çıktığında «Hükümet in sapaşanlık ayakta ol - duğunu ileri sürdü. Ama Demirel'in planı büyük öl - çüde başarı kazanmış. Hükümet son derece sallan - tılı bir durumda getirilmiş, temelleri sarımsık, yaşasa da «Ona da yaşamak de - nir mi» noktasına varmış tı. Gerçekten de o günler - de hükümetin düşmesi de ğil düşmesime sürpriz sa - yılıyordu. Hükümetten ve CHP'den kopmalar, hemen o günlerde olmasa bile, bir kaç gün sonra geldi.

16 Haziran'da CHP Gaziantep milletvekili Ahmet Kama - han CHP'den istifası ederek AP'ye girdi. Bu sadece bir bağlantıydı. Ve özellikle de bunun sadece bir başlan - çığı olduğu, bu istifayı ye - nilerinin izleyeceği izleni - mi yaratıldı. Hükümetin kaderi çok büyük ölçüde 10 bağımsız bakana kalı - yor, 10 bağımsız bakan ise «struva atları» olarak nite leniyor ve güven vermiyor lardı. AP çevrelerinden, is - tifafların devam edeceği ha - beri, sürekli yaygınlaştırı - lıyordu.

18 Haziran'da, bağımsız Levveli Bakanı Ali Rıza Söplüoğlu Bakanlıktan istifa ederek AP'ye girdi. Aynı gün, bağımsız Milletve - kili İnkaya'nın da AP'ye girdiği haberi verildi.

19 Haziran'da hükümeti düşürmeyi amaçlayan bir gensoru, Bağımsız Gümrük ve Tekel Bakanı Mataracı için verilmiş gensoru Meclis gündemindeydi. Muhalefetin yarattığı hava, yeni istifa lar beklen di, hükümetin Mecliste azınlığa düştüğü ve o gün Mataracı gensorusunu ara - sında, gensoru açılması kabul edilerek Hükümetin bu yolla düşürüleceği yö - lündeydi. CHP ise zaman kazanmak istiyor, 3 Tem - muzda Meclislerin tatil edilmesi böylece geçışı kurtarmaya bel bağlıyordu. Nitekim 19 Haziran'da engellemeye yaparken Meclis - se girmiş Muhalefet, is - sa girmiş Meclis ancak 213 milletvekili getirebildi ve Meclis toplanmadı. Böylece Hükümet, kaçarak kurtulmuş oldu.

SİKİYONETİM OYLAMASI

20 Haziran'da, CHP'nin Meclisten kaçması olanak lı değildi, çünkü sikiyone - tim oylaması vardı. Millî Güvenlik Kurulu, Sikiyö - netimin 19 ilde daha iki ay uzatılmasını Bakanlar Kuruluna tavsiye kararı olarak bildirmiş, Bakanlar Kurulu da konuyu Meclise getirmişti. Ancak Sikiyöne tim oylaması Senato ve Millet Meclisinin ortak toplantısında yapıldı. Bu - dan, CHP, bu konuda bir - raz daha rahattı. Sikiyöne timin iki ay daha uzatılma - sını «TMM'nin birleşik toplantısında 252'ye karşı 319 oyla kabul edildi. Si - kiyonetim oylaması, bir çeşit Hükümet karşı gü - ven oylamasına dönüştü - rülmek istenmiş, AP, MHP MSP ve diğer bazı üyeler red oyu kullanmışlardı.

Böylece Hükümet, o çok tehlikeli haftayı atlattığı oluyordu. Ama Hükümet çoğunluğundaki kan akışı durmadı. CHP'den bir sü - re önce istifası etmiş «öğ - len» ve oyları halâ ortada sayı - lan Çengiz ve Musoğlu da - nı AP'ye girdiler. Onları kim lerin izleyeceği, İst. Savas Yolu baskıya girerken bil - li değildi. «Parlamento a - rıtılmış» hesapları İktidar - muhalefet güç oranı - nını 222-222 olarak gösteriyordu.

Hükümetin ve burjuvazi nin siyasal partilerinin son onbeş günlük macerası, milletvekili ve senatör pazarlarında yapılan par -

mak ve kelle' hesapları o - rakla özetlenebilir. AP ile CHP veya bağımsızlarla AP ve CHP arasında ku - rulan transferler köprübe ve bu transferlerin bedelleri, burjuva politikası açın - dan bile utanç vericiydi. Ancak bu durum da, de - mokrasi düşmanı güçler tarafından, öteden beri sürdürülen bir propagan - da araç yapılmakta ge - çekmişti. Demokratik, par - lamenter düzenin yipratıl - ması huzurlandı ve faşist alternatiflere övgü yaygın laştırıldı. CHP ağırlıklı hükümet ve CHP, yığınlarda bu yüzden de büyük prestij kaybetti.

FAŞİSTLERİN

HAZIRLIKLIARI

Hükümetin gitti gider olduğu günlerde, faşist odaklar yeni bir hazırlık içindeydi. MHP kongresin de yine kuzu postuna bi - rinen kurtlar, Demirel planının bir yörtünü uygulayıcıları durumundaydı. Haziran ortalarında İttibaren faşist saldırı ve cinayetlerin yeniden aç ılınaştığı. Komandoların, özellikle mevzi kaybettik - len bölgelere yeniden ka - maye ve burularda pusuda beklemeye başladıkları gözden kaçmadı. Türkiye - nin çeşitli yerlerinde, tek tek cinayetler sürdürül - ken, 11 Haziran'da Bakır - köy Halkevi bombalandı, üç kişi öldü ve yarın 60 - 80 rasturması çok garip ko - şullar altında sürdürülme - ye başlandı. İstanbul'da uğraların silahlı saldırıya uğraması dışında, komando lar cenazelere bile saldırı ya başladılar. Kısaça fa - şist terörde yeni bir tir - manje ve yoğunlaşma büt - ün açıklığıyla eğilendi

MCC'LERİN ACELESİ NEYDİ?

Demirel'e sözcüsünü bu lan, Hükümeti yıkımaye yö nel çabalarını son günler de yoğunlaştırılmış olma - sının nedenleri vardı: Bir - rincisi, IMF'le ülkenin ba - ğımsızlığı bahasına da ol - sa bir anlaşmaya varıl - mıştı. Bunun bazı sonuç ve ünlere gözlenecek, yi - ğınlar ezilise bile, alınan ekonomik önlemlerle CHP ağırlıklı hükümet büyük sermayenin sızlanmaları - nın önüne kısmen geçebi - lecek, meclisin tatil girdi ki ği günlerde hükümete ka - labilecek hatta bu kısa dö - nenden yararlanarak, bel ki de kendini toparlayabi - lecekti. Demirel'in sözcü - lüğünü yaptığı, hükümeti mutlaka dağıtmaya ve ye - rine faşizan bir hükümet modeli geçirmeye kararlı çevrelerin acelesi, bu topar

Yığınlar, faşist saldırılara, reformizm ve sağ oportünizmin çabalarına rağmen tereddütsüz ve harçketsiz kalmışlardır.

KEPTİOĞLU AP'de - Yeni transfer bedelleri utanc vericidir.

lanma sağlanmadan son darbeyi vurmaya yöneliyordu. Öte yandan, çeşitli davalarla, faşist terör odaklarıyla ilgili olarak yürütülen soruşturmalara sonuna gelmeye başlamış, faşist odakların ve onların MHP gibi resmi kuruluşlarının suçlulukları artık ne yapılsa yapılmış güdülerden gizlenemez olmuştğu. İş sona varamadan, kırıl çamaşlıklar büsbütün ortaya serilmeyen, bu davaların ve suçların örtülmesi gerekemeydi. Nihayet, son gelişmeler bir streddir görebilir hareket sizlik ve bekleyiş içinde olan yığınları harekete geçirebilecek nitelikteydi. Egemen güçler arasında bu hareketlenmenin de mutlaka önlenmesi gerekiyordu.

İşte Demirel ve arkasındaki güçlerin tüm acelesi bundandı.

YİĞİNLAR HAREKETLENİRKEN
Gerektikçe de, Haziran ayının sonlarına doğru, emekçi yığınlarla ve demokrasist güçleriyle, bir süredir bu oranda belirgin-

İşçiler hareketstliklerini dinlerleri kırım - Son 15 yıldır işçi ve emekçileri pasifize etme çabaları hedefe ulaşmadı. Yeni dönemde birlikte gr evler birbirini izliyor. Rosimide grevdeki Söm bank işçileri İleri Gençlerle birlikte.

leşmeyen bir hareketlenme başladı. Haziran'ın son haftalarında, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde mitingler, yürüyüşler, grevler olmak üzere çeşitli yığın eylemleri birbirini izledi.

15-16 Haziran kutlamaları, bir yandan işçi sınıfının birliğini sabote etme çabalarına gereken cevabı verirken, bir yandan da, Türkiye işçi sınıfının geleceğine sahip çıktığını gösterdi. Soda işçilerinin direniş ve büyük yürüyüşleri, egemen güçlerin tüm çabalarına karşın engellenemedi. İzzit mitingleri gerek bir de demokratik gösteriler ve yığın eylemi oldu. Çeşitli grevler birbiri ardına sürülürken Haziran sonlarında Türkiye emekçi halkı, artık artına yüklenen bucağın alınmasında sessizce ezilmek niyetinde olmadıklarını açık işaretlerini vermeye başladı.

Bundan, halk ve emek düşmanı güçlerin, onların politik suçözetlerinin olduğu kadar yığınları pasifize etmekte yarar uman reformizmin, sağ sosyal demokrasinin, sağ oportünizmin de rahatsız olduğu açık ortada. Sendikalar, Türk-İş teki çabaları yanında, DISK'te neler tezgahlanmaya çalıştıkları bilinir.

Ama gözle görüldü, el le tutulur görünce, Türkiye işçi sınıfının, emekçi yığınların, tüm engellemelere, pasifize etme çabalarına, oyunlarına, baskılarına, teröre rağmen, uzun süreli hareketstlik ve terohsis kalmayacaklardır. Yığın hareketlerinde, yığıne yansayan eylemlerde, son dönemlerde çeşitli koşulların ürünü olan görelü du raklamaya rağmen, başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi yığınların sürekli bilinçlendikleri, örgütlen dikleri ve tabanda devrim ci potansiyelinin arttığı apa

çıktır. İşte sağ oportünizm tam bu noktada işbasına gelmekle, bu potansiyeli köçümlemekte ve pasifizmi övülmektedir. Sol sapa ise, son onbeş gün de bile örnekleri sıkıcana gördüğü gibi, sağ oportünizmin günahlarından ve geniş bir küçük burjuva temelden kaynaklanarak, faşizm özelemlerinin ve tezgahlarının ekmeğine yağ sürmekten geri kalmamaktadır. Bir yandan faşist saldırılar ve terör yoğunlaşırken, öte yandan aynı yükselme çizgisini izleyen servitenci grupcuları dolaylı yollardan yine sağ oportünizmi besleme ve yığınların hareketi için sürdmesini engellemektedirler.

Özete, gelişimizin iki haftanın gelişmeleri, tebek leyleri-ileri asan, yeni ufukları haber veren gelişmeler oldu. Emperyalizme tam teslimiyet ve bunun sonunda gelen, daha da yenileri beklenen ekonomik önlemler düzeni çık mızının, kapitalizmin bunalmının öyle IMF'lerle aşılamayacağını, geniş yığınlarla her zamankinden daha somut gösterdi. Koluğu korumanın yolunu özümlü de nifitayı da atalarak Meclis'in tatil günlerinde, o zamana kadar çeşitli engellemelerle zaman kazanmakta bulan hükümetin umut olma niteliği tartışma götürmeyecek şekilde yitirildi. Buna karşılık, burjuvazinin çok daha gerici, hatta faşizm sınırında veya faşist iktidar alternatiflerinin kofluğu, çözümsüzlüğü de bilinçlere kazınmaya başladı.

Arayış, bekleyiş, güven sızlık içindeki yığınlarda silkinme ve kıpırdama be lirtilleri arttı. Hele işçi sınıfı, haklarını ve kazanımlarını savunmaya kararlı olduğunu belli etti. Şimdi asil görev, ilerletile, devrimcilerle, yurtseverlerle ve en başta işçi sınıfına düşüyor. İşçi sınıfının örgüt lüğünün yol göstericiliğinde ve öncülüğünde tüm İleri demokratik güçlerin iktidar alternatifini oluşturması, hem de tek alternatif olduğunu, en geniş yığınlara göstermek benimsetmek gerek. Bu yolda yüründür ken işçi sınıfının önüne ko nacak tüm engelleri birer birer aşmak gerek. Ulusal demokratik güçlerinin bir lüğünün ilkel temelleri üzerinde, tüm güçöklere rağmen zaman geçirilmeden oluşturulması gerek.

SAVAŞ YOLU, bu sayısında, yukarıda haftanın ardından da özetlenen tüm konulara ayrıntılıları la ışık tutarken, devalüasyon, hükümetin durumu, çeşitli yerlerdeki yığın eylemlerini, işçi sınıfının baltalamaya yönelik girişimleri ayrıntılıyla ele alırken, aynı zamanda yığınları pasifize etmek isteyen sağ oportünizm üzerinde de du ruyor ve işçi sınıfının politik örgütünü **DEVİRİM Cİ TAKTİK**'ini yansıtıyor.

Yorum

DEVİRİM Cİ TAKTİK

İŞÇİ sınıfının örgüt lüğü güçlü, daha CHP ağırlıklı hükümetin kurulduğu ilk günün, bu hükümetin, gerçek yüzünü gösterdi. Emperyalizme boyun eğme, iç gerilliklere ulaşma, işçi hareketini frenleme, bölme eğilimi, hemen dikkat çekilen niteliklerden bazılarıdır. İşçi sınıfının CHP ağırlıklı hükümete karşı taktığı, onu yerli yerine oturtmak, MC hükümetleriyle bir tutmamak, ileriyi dönük, halktan yana en küçük adınımla bile destekleme, buna karşılık gerek, tutar sız, uzlaşmacı her adınıma karşı çıkmak, CHP yönetimini halka verdiği sözleri tutmaya zorlamak, onun sosyal demagogisini, reformist taktiklerini sürekli açığa vurmak oldu. Hükümetin siyasetimlilik ve NATO'culuk politikasına, antidemokratik baskılara, bunalmının yükünün emekçi yığınların artına yüklenmesine karşı çıktı. Ama hükümeti devirmek isteyen gerici faşist güçlerle savaşım yine de en başa alındı. Bu savaşında CHP'ye de eylem birliği çağırısına bulunuldu. Ama yığınların hükümete umut bağlamasını, siyasetimliden medet ummasını aşlayan hartırlı görüş sürükli eleştirildi. İşçi sınıfının hükümeti karşı politikası, taktığı bu oldu ve böyle sürüyor.

SAG ve sol oportünizmle savaş, bu devrimci taktığın ayrılmaz parçasıdır. Faşist saldırıların ve faşizm, tehlikelenen artması karşısında, halkın can güvenliğinin sağlanmak için yığınları örgütlemeye belgisi atılırken, bireysel terörizme, servencilik karşı ideolojik savaşım unutulmadı. İşçi sınıfının politik örgütü, bireysel terörizme, servencilik olduğu kadar pasifliğe ve eylemsizliğe karşı olduğuna da, sözleriyle ve eylemlerle gösterdi, gösteriyor.

GÜNÜMÜZ koşullarında, bugünkü hükümeti destekleyen ulusal demokratik güçlerin çoğunluğunu kazanmak yerine, gücün oranını gözönüne almadan hükümeti devirme çabasına yapmak, servenlerle sürüklenmek, gerici faşist güçlerin ekmeğine yağ sürmektedir. Buna karşılık bu hükümetin, atamayaacağı İleri adamlar atmasına bel bağlamak, onun sağa kayışını frenlemeyi başlıca görev saymak da kuyrukçuluğa götürür. Böyle bir hükümet arabasına pedala yada adrens olmak işçi sınıfının politik gücünün işlevi değildir.

BUGÜN, burjuvazinin çeşitli iktidara ve hükümet almışklarının birbiri ardına iflas ettiği bir dönemde, ulusal demokratik güçlerden oluşacak bir hükümet zorunludur ve tek gerçek almasıdır. Bunun gerekçelerini en geniş bir biçimde propaganda etmek sürekli bir görevdir. Bu hükümet henüz gündeme gelmemişse, bunun nedeni, güçlerin oranının buna elverişli olmaması, yığınların emperyalizme ve faşizme karşı kesimlerinin bu zorunluluğu henüz kavramamış olmasıdır. Köklü olmasa da reformizmin, gerillikmiş olsa da antikomünizmin ve antisosyalizmin emekçi yığınlar arasındaki etkinliğini silmemesi olmasıdır. Bundan başka, işçi sınıfının bilinçsizliği, ulusal demokratik güçlerin dağınıklığı da önemli bir olgudur.

EKONOMİK ve politik bunalmın derinleşmesi, aşabımsız bir tarihsel eyleme doğru itilen yığınların aktifliğinin belirgin bir biçimde artması koşullarında, güçlerin oranının ilerici güçlerden yana hızla değişmesi ulusal demokratik güçlerin büyük çoğunluğunun tek bir cepheye birleşmesi olacaktır. Böylesi bir durum, hükümet sorununu pratik olarak ulusal demokratik güçlerin gündemine getirecektir.

BU nedenle, bugünkü koşullarda, yığınları uyandırmak, reformist etkilerden kurtarmak için savaş başlıca görev olacaktır. Yığınların hükümet politikasının içyüzünü kendi savaş deneyimlerinden çıkararak kavramaları, gerillik, faşistlerin demagogilerine kapılmaları için çalmış gündemdedir. Ve asıl dayatan, ulusal demokratik güçlerden oluşacak bir hükümetin hedef olarak gösterilebilmesi, bunun için ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini sağlamasıdır.

İşçi sınıfının günümüzdeki devrimci taktığı budur işte.

"HESABI SORULACAKLAR" HANESİNE BİR NOTUMUZ DAHA VAR !..

Bakırköy Halkevi'ne faşist saldırı olayı aydınlatılacaktır

Faşist cinayet sebel-herinin kanlı saldırılarının sonucu: 3 ölü, 5 yaralı...

Bakırköy Halkevi'ne bombalı saldırının üzerinden neredeyse üç hafta geçti. Bombayı kim attı, neden attı, neden en kalabalık bir sarte kolleği gibi soruları sormaya bile gerek yok. Bakırköy Halkevi'ne çevrede kimlerin düşman olduğu apaçık biliniyor.

Olayın üzerinden neredeyse üç hafta geçti ama üç kelime kentin ölümlüne, be-

Bakırköy Halkevi Başkanı, saldırının Bakırköy MHP ilçe binasından kaynaklandığını, bombanın atıldığı gün, MHP binasından telefon edilip tehdit edildiklerini açıklıyor.

MHP Bakırköy İlçe Başkanı oğün binasından Halkevine telefon ettiğini kabul ediyor. «Bizim çocuklar biraz kızmışlardı, telefonla köttrettiler» diyor.

Polis, savcılık, sikiyönetim bu itiraf karşısında sessiz kalıyor.

Tercüman, daha bombalamanın üstünden iki gün geçmeden, «Halkevinde kendi imal etiketleri bomba patladı» diye bakırmaya başlıyor. Bakırköy Savcısı böyle bir işarete bekliyor... Bakırköy Savcısının ilericilere Bakırköy'de ilericileri bağrında toplanan Halkevi'ne düşmanlığı dilere destan. Raporunu diyor:

«Kendi imal etiketleri bomba patladı» Ardından Bakırköy Halkevi başlıyor. Didik dik aranıyor...

PROTESTO EYLEMİ

2 gün sonra ölen gençlerin cenazesi kalkacak. Binlerce ileric Bakırköy Halkevinin içinde, bahçesinde, önünde toplanıyor. Ancak polis cenazeleri vermiyor, kaçırıyor. Halkevinde toplanan binlerce ileric yürüyüş geçiriyor. Polis dağıtmak için saldırıyor. Dağıtan gençler Bakırköy meydanında toplanıyor. «MHP, ÜGD kapa-tılsın» diye haykırıyorlar. Polis yeniden saldırıyor. Dağıtan gençler İstanbul'da değişik yerlerinde toplanıyorlar. Zeytinburnu'nda, Topkapı'da. Polis şaşkın, Bakırköy - Zeytinburnu - Topkapı

arası koşturup duruyor. Gençler, tüm engellemeler karşın protesto eylemini sürdürüp, «Faşist odaklar dağıtılsın» belgisini İstanbul'a yayıyorlar. 332 genç gözaltına alınıyor ve Sikiyönetime gönderiliyor.

SALDIRGANLARIN EŞGALI SAPTANDI

Bakırköy Halkevi Başkanı yeni bir açıklamaya yapıyor. «Saldırganların eşgallerini saptadık. Biz bayıran görge tankıları saldırılarına tanınabilirliklerini söylüyor. Gerçek kanıtları topladuktan sonra güvenlik makamlarına bayıracakız» diyor.

Ardından Bakırköy Halkevi başlıyor. Aranyur, Kitaplara elkonuyor. Gerçek her zamanki «malum gerçekçe» «Çok sayıda yasaklanmış sol yayın bulunduğundan...»

KADINLAR VİLAYETTE

Bakırköy Savcısının raporu Valliğe ulaşıyor. Ancak ilericiler, demokrasiden yana olanlar, faşist saldırıyı, üç gençin öldüğünü unutturmayla niyetli değil. Bakırköy'ün emekçi kadınları toplanıyor. İstanbul Valliğinin önünde... Yüzlerce kadın haykırıyor.

«Saldırganlar, MHP Bakırköy binasından çıkırlar. Saldırganlar odası bu bina-

Vallı yok. Vallı Yardımcılarından biri ile konuşuyorlar. Vallı Yardımcısı, kadınlarla konuşuttukları sonra, «Ben de bombanın binanın içinde patladığını sanıyorum. Ama şimdî dışardan çıktığını anlamış bulunuyorum. Konuyu Sikiyönetim Eğitim toplantısına göndermeye çalışacağız» diyor.

Bu arada, Tercüman'la aynı koruya katılan «Aydınlık» isimli maocu yayın organının bir muhabiri Vİlayet önünde kadınların fotoğraflarını çekmeye çalışıyor. Kadınların elinden «Aydınlık» muhabirini Polisler zor kur-tarıyor.

SUCULULARI HERKE BİLİYOR

Vallı yardımcısı, «Konuyu Sikiyönetim Eğitim toplantısına göndermeye çalışacağız» diyor ama, polisler hastane de yaralı yatanlar zorla sorguya çekiliyorlar. Yaralıların evleri başlıyor. Tutuklanılanlar da... Eşyaları didik dik ediyorlar.

Bakırköy Savcısı, gerici, faşist ve maocu basın cinayetleri ölenlerin, yaralananların, saldırıya uğrayanların üzerine yıkılmaya çalışıyor. «Etikili ve yetkili» yerde bulunan kimileri de bunlara destek oluyor.

Oysa herkes biliyor, Bakırköy halkı biliyor, tüm ilericiler, demokratlar ve en önemlisi Bakırköy Savcısı ve güvenlkten sorumlu olanlar biliyor, saldırıdan MHP Bakırköy İlçe binasında barınıyor. Bakırköy'deki tüm saldırılar, bombalamalar, öldürmeler bu bınadan bu cinayet yuvasından kaynaklanıyor.

«Ama bunu bilene ayrı ayrı hanelere yazıyorlar bildikleri. Tüm ilericiler, demokratlar, sosyalistler, komünistler ve Bakırköy'ün emekçi halkı «Hesabi sorulacaklar» hanesine bir not daha düşüyor...

Faşist saldırıdan, olayı gıyeyenler, ortbas etmeye, çarpıtmaya çalışanlar da «ve-rilecek hesaplar...» hanesine...

İlerici gençler, olayı protesto için yürüyorlar: Tutuklanılanlar onlar oldu...

şinlerin ağır yaralanmasına yol açan katillerden hiçbirini henüz yakalanmadı. Östüne örlük yakalanmaları için en küçük bir çabada yok. Ama, Bakırköy Halkevi bombalan-dıktan sonra iki kez polisler tarafından basıldı. Bakırköy cankırımını protesto eden binlerce ilericiden 322'si gözaltına alındı, 309'u halle tutuklu ve cezaevinde açık grevi yapıyor.

Halkevinin bombalanması-nın ertesi günü girişilen cankırımı lanetleniyor. Halkevi-leri Genel Başkanı ve Tabii Senatör Ahmet Yıldız, Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, demokratik kitle örgütleri, işçi sendikaları, faşist tehlikeye dikkat çekiyorlar. İçişleri Bakanını, Hükümeti uyarıyorlar.

Bakırköy Halkevi cankırımında ölen ve yaralananların aileleri ve ileric kadınlar Vİlayette faşist katillerin yakalanmasını istiyorlar.

İzmit'te yığınlar dosta düşmana

"Biz varız" dediler...

Demokratik Hak ve Özgürlükleri Koruma ve Geliştirme Yürüyüşü ve Miting'i 23 Haziran Cumartesi günü İzmit'te yapıldı. Maden-İş, Bank-Sen, Bayseñ Sendikalarının düzenlenen mitinge Kocaeli yöresinden işçiler, emekçiler, gençler, kadınlar ağırlıkta olmak üzere, Bursa, Balıkeşir, İstanbul, Ankara, Sakarya, İzmir'den ilericiler, demokratlar, sosyalistler, komünistler katıldılar. İzmit miting'i, yığın eylemlerinin görece durgunluğunu üzerine hesap kuranlara, yığınlara pasifizim aşılamaaya çalışanlara iyi bir cevap, bu türden yığınsal hareketlere, eylemlere iyi bir örnek oldu.

İşçiler, emekçiler, gençler, çocuklar, kadınlar, ilericiler yığınlar İzmit'te Anıtpark Alanından, Çöküparkı Alanına kadar, yol boyunca demokrasinin güçlerinin kararlılığını, saşayım direncini dosta düşmana gösterdiler.

16 HAZİRAN'DAN 23 HAZİRAN'A

16 Haziran günü yapılmışa öngörülen mitinge Kocaeli Valiliğ'in iznini vermemiştir. Sikiyönetimsiz sikiyönetim uygulanan illerin başında gelen İzmit'te miting yapılabilmesi için İşçileri Bakanlığ'ın, Valiliğe talimat vermesi gerekti. Ancak gerek Valilik, gerekse Emniyet Müdürlüğü, İşçileri Bakanlığının talimatını tebellğ etmemek için çeşitli manevralar çevirdiler. Sonuçta miting, 23 Haziran'a ertelendi. Kocaeli 'Valiliğ'in engellemeleri bundan sonra da sürdü. 23 Haziran'a kadar kentte bir ateşleme yapılmışa şadıysı yollarına engellendi. Miting günü ise miting alanına açılan yollar dan, yürüyüş kolunun geleceği yol dışında kalanları, asker ve polis tarafından kesildi. Kentin bu bölgelerinden alana gelmek isteyen İzmitliler asker ve polis bariyeri ile karşılaştılar ve miting bu bariyerlerin arkasından izlemek zorunda kalandılar da oldu.

YÜRÜYÜŞ BAŞLIYOR

Saat 15'de Anıtpark'ta Türk bayrakları, flamaları, pankartları, kızıl bayrakları ile onbinlerce ilericiler toplandı. Yürüyüş kolunun en önünde bayraklar, onun arkasında Maden İş, Bank-Sen ve Bayseñ Sendikalarının yöneticileri yer aldı. Ancak her an, her dakika, Anıtpark'a açılan geliş yolunda yeni bir devrim gelme buluyor, bu grup daha yürüyüş kolunda ki yerini alamadan, bir ikincisinin, üçüncüsünün yük-

sellığı belgiler İzmit göklerinde çınlamaya başlıyordu. Özellikle fabrikalardan yeni çıkan işçilerin oluşturduğu gruplar, Anıtpark'a olağanüstü bir coşkuyla giriyor, yer gök işçilerin sınıfsal ve demokratik dayanışmasını gösteren «Barış, Dostluk Dayanışması» belgileri yankılanıyordu.

Yürüyüş yürek kabartıcı bir coşku ve alınan güvenlik önlemlerini gültüğü düşürücü bir disiplin içinde başladı. Yolboyunda toplanan İzmit halkı, ya yürüyüş kolunun arkalarında kendine bir yer ediniyor ya da yürüyüşçüleri kıvancıyla alkışlıyordu.

Maden İş üyeleri fabrikalardan, yürüyüş kolunun en önünde idiler. Onları Bank-Sen üyeleri, Bayseñ, Petkim İş, Petrol İş Yarımcı Şubesi, Ankaralı ilericiler, ilericiler Kadınlar, ilericiler Gençler Derneği ve ilericiler Liseliler Derneği üyeleri izliyordu. Bu arada gerek İzmit halkından, gerekse çevre yerinden gelenler disiplini bozmadan yürüyüş kolunun bir yerine geçiyor.

safılarına yerlerini alıyorlardı. Gözlem dolu yürüyüş kolunun öntü miting yapılacağı Çöküparkı Alanı'na girildiği sırada, yürüyüş kolunun sonundaki ilericiler Liseliler henüz Anıtpark'dan ayrılmamışlardı.

BELGİLER

«İşçi sınıfı partisine özgürlük, İKD kapatılamaz. Barış dostluk dayanışması, ilericiler demokratik bir düzen için ilericiler demokratik devrim, Usul demokratik tepheye birleş, Sikiyönetime hayır. Sikiyönetimsiz toplu sözleşme, Kahrolsun Amerikan emperyalizmi» belgileri her an pankartları süslüyor hem de hep birlikte haykırılıyorydular.

Coşgunluğunu, sikiyönetimce kapatılan İKD üyelerinin oluşturduğu ilericiler kadınların kortajının en önünde beş köçük çocuk vardı. Ellerinde taşıdıkları «SÜİ İstiyoruz», «Kreş İstiyoruz», «İKD açıl-sın», «Savaş değil barış» yazılı pankartlarını ince yazılı kolları ile yükseklere kaldırıyor ve babaları, anaları, ab-

la ve ağabeyleri ile birlikte yürüyorlardı.

İGD SAVAŞ ALANLARINDA

Miting Alanı iyice dolduğu sırada İGD kortajı alana yeni giriyordu. Geliş yolunun iki yanında toplananlar İGD'yi selamladılar. Coşku doğru ulaştı. İzmit, İzmit olalı böyle coşku görmemiştir belki de. İGD miting alanına «İGD Savaş Alanlarında» belgisiyle girdi.

Gerçekten İzmit miting'i de savaşın bir parçası oldu. Sınıf savaşının, Özgürlük, demokrasinin, barış savaşının bir parçası oldu.

Alan tamamen dolduktan ve tüm yürüyüş kolları yerini aldıktan sonra Maden İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler kürsüye çıktı.

Türkler önemli konuşmasında bugün Türkiye'de yaşanan ekonomik ve siyasal bunalımı yorumladı ve tüm ilericiler, demokrat güçlerin coşku ve eylem birliği içinde bulunmasını kaçınılmazlığını vurguladı. Bunalımdan çı-

kış yolunun işçi sınıfının ve Onun örgütlü gücünün elinde olduğunu söyleyen Türkler şöyle konuştu:

«İşçi sınıfının siyasal örgütlenmesi özgürlüğü üzerine deki yasak ısrarla sürdürülüyor. Bu çağdışı yasaklama doğrudan, mevcut ve derinleşen bunalımla bağlandı. Bunalımın sonuçlarının sınıfsal gücüne zarar vermesini önleme çabalarına bağlandı. Onun için ısrarla sürdürülmektedir ve yine aynı nedenle bu konu bugün politik yaşamın en çok tartışılan konusudur. İşçi sınıfının siyasal örgütlenmesi özgürlüğü kavuşmadıkça bu ülkede bunalımlara çözüm bulunması olanaksızdır.»

Türkler'in konuşmasının bu bölümünde alan adeta dalgalandı ve onbinler «Türkiye 'şel Sınıflar Partisi'ne Özgürlük» istedi.

Kemal Türkler konuşmasında daha sonra sikiyönetim konularında toplu sözleşme imzalemek zorunda kalabilecek işçileri ilgili öntümdede büyük görevlerin güdümlü olduğunu belirtti ve sözü İSK'ye getirdi. Maden-İş Genel Başkanı bu konuda şunları söyledi:

«Sorum şu anda İSK'nin şu yada bu sendikamızın her biri sorunu olmaktan çıkmış. İSK'nin varlığı, yokluğu sorunu olmuştur. Bugün İSK'ite işçi tabanında hiç bir desteğe sahip olmayan Yürütme Kurulu üyesi sayısı 5'e çıkmıştır. İSK yönetimi artık mesulüğüne tamamen yitirmiştir. Ancak işçi sınıfının İSK'ine ihtiyacı vardır. Günün görevlerini yerine getiremede İSK'ine büyük sorumluluklar düşüyor.»

Alan bu kez de «İSK'İ bidden almanızlar» belgileri ile yankılandı.

Türkler'in konuşmasından sonra miting başlağı gibi, örnek bir disiplin içinde sona erdi.

İzmit Yürüyüşü ve Miting'i hiç kuşkusuz 1 Mayıs 1979'da İzmir'de kutlanan 1 Mayıs törenlerinden sonra yılın en yığınsal eylemi oldu. Dar grup çıkarılmıyan batıdaki anarkomünizm yanlıları, İSK yönetimini tasliylecek politikasına alkış tutanlara derslerle doluydu İzmit'teki yığınsal eylem. Aynı şekilde durmadan sağa açılan CHP hükümeti, işçi sınıfının, demokrasinin güçlerinin, sağ sosyalizminin burjuva ve reformizminin kuruyunda değil, işçi sınıfının bağımsız politikasının yürütülmesinde savaşacağını bir kez daha gördü.

Maden-İş ve Bank-Sen yöneticileri yanyana...

DiSK'in tabansızları

16 Haziran'da tabandan gereken cevabı aldı

Büyük Haziran işçi Direnişi'nin dokuzuncu yıldönümü Türkiye'de sadece Türkiye'de değil yurtdışında ki işçilerimizin yoğun olarak bulunduğu ülke ve bölgelerde çeşitli törenler, toplantılar, geceler, mitinglerle kutlandı. Türkiye işçi sınıfı, tarihinin, geleceğine sahip çıktığını bir kez daha gösterdi.

15-16 Haziran'ın yıldönümü için DiSK Bölge temsilciliklerinde de toplantılar düzenlendi. Bu toplantılara DiSK Yürütme Kurulu üyeleri, çeşitli kentlerde konuşmacı olarak katıldılar. Ancak, 15-16 Haziran gibi işçi sınıfımızın birliğinin vurgu-

lanması ve işçi sınıfının birliği yolunda yeni adımlar atılması gereken bir günde, DiSK yönetimindeki tasfiyecilik eğilimleri işçi sınıfının birliğini bir kez daha baltalamaktan çekinmediler. Konuşmacıların Merkezden hazırlanmış ortak konuşma metninde bol bol "Maden-İş'e, Bank-Sen'e, Bayesen'e" atılıyor, bunlara aynı yönde davranan DiSK sendikalarını da aynı akıbetin beklediği sezdiriliyor.

DiSK'in bölgelerinde düzenlenen 15-16 Haziran toplantılarına kimlerin girip giremeyeceği, toplantıların yapıldığı hemen her bölgede

sonun oldu. Türkiye işçi sınıfının savaşım birliğinin simgesi olması gereken böyle bir günde, Bank-Sen, Maden-İş, Bayesen sendikaları temsilcileri toplantılara alınmak istemedi, alınmadı. Buna karşılık, tasfiyecilik eğiliminin birliğini bozucu tutumları işçilerin temsilcilerinin alınmadığı bu toplantılara bir kısım maocu, maceracı gençlik örgütlerinin temsilcilerinin yazılı olarak davet edildiğini belgeler ortaya çıktı.

DiSK yöneticileri, bir süre önce ihraç ettikleri sendikaların üyelerine temsilcilik ihraç edilenler sendikaların

DiSK yönetimi 15-16 Haziran'la ilgili olarak düzenlediği toplantılarda sınıf sendikalarını azgınca saldırdılar, kendilerine yandaş olarak maocu «Halkın Kurtuluşunu» çağırmaı unuttular.

yöneticilerdir. Temsilciler ve işçiler DiSK'in doğal üyeleridir" yolunda mektuplar göndermişlerdir. Toplantılara alınmayan temsilciler, bu mektupları, boğuna gösterdiler.

DiSK yürütme kurulunun «tabansızların» barışını daha doğrusu işçi sınıfının birliğini bozucu, tasfiyecilik niyeti aşabileceği mümkün olmadı.

Ama, işçi sınıfı, tabansızlara, tüm toplantılarda ha-

kettikleri cevabı verdi. Ankara'da, üç sendikadan temsilcilerini ihraç ettikleri gerekeceği salona alınmayan Rıza Güven, bir süre sonra salonda kendisini yapayalnız buldu. Temsilcilerinin büyük çoğunluğu salona terk edilmedi. Bursa'da Zirtlioğlu başkanı istemesi gereken toplantıdan kaçtı. Çünkül salonda bulunan temsilciler, salona alınmak istemeyenlerden de zorlu çıktılar. «Maden-İş, Bank-Sen işçeri, tabansızlar dışarı» sloganları salona iniletti. Zirtlioğlu'nun salona terk edilmesinden sonra tüm işçiler salonda birleşip kucaklaştılar. 15-16 Haziran geleneğini yaşattılar. Kocaeli'nde tabansızlardan Nebi-oğlu, üç sendikadan temsilcilerini salona sokmamak için polis çağırıldı, ama bir süre sonra salonda polislerle başbaşa kaldığını gördü. Diyarbakır'da İşçiler, ihraçları savunurken, toplantıda bulunanlardan hakaretleri cevabı aldı. Zaten bu toplantılara 10 DiSK sendikasıdan 8'i katılmamıştı. Eskişehirde toplantıya emgen olan slogan «Tabansızlar istifa» oldu. İstanbul'da, bizzat Başkan Baştuğ'un katıldığı DiSK Merkezindeki toplantıda, kapının önünde bireken Maden-İş, Bayesen, Bank-Sen temsilcilerine, bir süre sonra salonda bulunanların bir bölümü de katıldı. Yasak savma kabilinden düzenlenmiş olan toplantı, başladığı sönlükte sona erdi.

16 Haziran işçi sınıfının birliği yolunda bir adım burjuvaziye karşı bir gösteri, bir birlik simgesi olabilir. Ama 16 Haziran'ın birliği, bir önelemlik aynı eller ve aynı zihin güyeti, tarafından, işçi sınıfının birliğini bozma planının bir yeni halkası olarak, bir birlik değil bölünme yolunda kullanıldı. Böylece, bir kez daha, kimileri bilerek, kimileri bilmeyerek burjuvazinin planına yadəklik ettiler, ekmeğine yağ sürdüler.

Türkiye işçi sınıfı, birlik istediğince, 15-16 Haziran toplantılarında, dar bir alanda da olsa bir kez daha gösterdi. Tabansızlara karşı tavırını bir kez daha ortaya koydu. Asıl önemli olan sesin ve gelmişinin bu olduğu akıldan çıkarılmamalı.

«Faşistler atılın, 857 arkadaşımız tekrar alınsin, soda ihlali yasaklansın.»

Soda işçisi ekmek ve ulusal çıkar için yürüdü

YÖZLERCE soda işçisinin 21 Haziran'da Mersin'den başlattıkları büyük yürüyüşü amaç bu yarıkdaki iki temel istem oluştuyordu...

İki temel istem ve onurlu istem: Ekmek ve ulusal çıkarlar... Soda işçileri 18 ay önce, İş Bankası'nın, Sümerbank'ın, Şişe ve Cam Holding'in büyük paylara sahip olduğu bu işyerinde greve başladılar. Grev kırılmak istendi işçilerden 857'sinin iş akittiri feshedildi. İşyerine 250 kadar faşisti, Kadri'den, Osman'ı'den getirip, doldurdular. Fabrikamın ifradı Neyeşir'den getirilen komando birliğine kustuğı. Bakı adlı yürüdü...

Soda işyerini grevi bilincle olarak uzattı. 6-7 liraya sattığı sodayı ihlal ederek 70 liradan, 80 liradan satmaya başladı. Kârına kâr kattı. Soda kaçakçılığı yaptı. Gazetelere TÜSLAD türü bildiriler yayımlayarak, kamuoyuna yanıt-

ınmaya kalkıştı. Halkı, ekmeği için direnen soda işçisine düşman etmeye çalıştı...

Soda işçisi baktı ki hükümet işverenine ağzına bakıyor. Yapılan tüm basıncıları kulak ardı ediyor. Karar verdi: Mersin'den Ankara'ya yürünecek, yoli boyunca tüm halka gerekler anlatılacak. Vardıracak. Büyük Millet Meclisi'nin kapısına, «bu iş budur, budur» denilecek...

Engellemeye çalışılan işçilerin yürüyüşünde, Mersin Valisi «izin vermem» diye tutturdu. «Mersin'in sınırları geçemezsiniz!» demildi. «Ankara'da sıkıyönetim var izin vermez» üçünden -lafiaz doladı. Direndi soda işçisi, topyekün ve sendikasyyla birlikte... Koparıldı izin. Yola doğru yürüdü işçiler eşyile, çocuklarıyla...

Yolda engellenmek istendi. Mutta pankartları alındı. Karanman'a sokulmadı... Ama hem Mutta, hem Karaman'da ve ukradıkları tüm kent, tüm ülke ve köylerde

emeği halkın aydınların, köylülerin simsık dayanışmasını gördü... Kaynaştı Toros'un dağ köylüleri ile Mersin'in işçileri.

İşveren boşdurmadı. Yürüyüşün başlamasından bir gün önce bir basın bildirisi dağıtarak, «Biz işçilere gelin çağırış diyorum ama gelmeyinler. Bakın 250 tane efendi efendi çağırıyorlar. Üretimi de başlattılar» dedi. Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı yanıttı. Soda işveren temsilcisi Şahap Kocatopcu'ya:

«Kocatopcu'nun efendi efendi çağırışları dediği 250 kişi Kadri'den Osman'ı'den getirilmiş silahlı faşist militanlardır... Soda işçisi 857 arkadaşları iş alınmadan tezgah bası yapmayacak...»

Duyulması oldu Kocatopcu'nun sözleri işçiler yürüyüşe başlanınca. Mersin - Ankara arası ve tüm Türkiye Soda işçilerini konuştular, onların sesine kulak verdi...

Sımdı İş Ankara'daki baylar birşeyer düşünmek zorundalar...

İşçi sınıfının birliği için

İşçi sınıfı safalarında birlik olmazsa buna sadece burjuvazi sevinir

İşçi sınıfı, kapitalist toplumun hem başlıca üretici gücü, hem de toplumsal gelişimin belirleyici ögesi, bu toplumun en devrimci sınıfıdır. Burjuvazi bu nedenle tüm araçları, politik partilerini, ötekî örgütlerini ve bu arada devleti, işçi sınıfını farklı ve birbirine karşı parçalara bölme-ye, bu bölünmeyi derinleştirmeye ve özellikle de işçi sınıfının politik partisini geniş emekçi yığınlardan yalıtılma çabalarında kullanır. İşçi sınıfının bölünmüş kalması burjuvazi açısından, sömürü düzenini sürdürmede en başta gelen güncelendir. Buna karşılık, işçi sınıfının politik öncülüğü, işçi sınıfının birliğinin, olanaklı olduğu ölçüde sağlanması çabalarını savaşım hedeflerinin başına geçirir. Kapitalist düzen çerçevesinde işçi sınıfının mutlak birliğinin sağlanması, yani tüm işçilerin birliğinin sağlanması olanaklı değildir. Ama işçi sınıfının çoğunluğunun birliğinin sağlanması; işte bu olanaklıdır ve bu gerçekleşmeden hiçbir devrim hareketi kalıcı başarılar ulaşılamaz. Özellikle bugün ülkemizde işçi sınıfının birliğinin sağlanması yolunda adımlar atmak belirleyici bir önem taşır. Bununla birlikte devrimci, burjuvazi sınıfın iktidar almasındaki arada-ka ifas ettiği, faşist tehlikenin canlı olduğu koşullarda, ülkeyi bunalımdan çekip çıkaracak gerçek gücün işçi sınıfı olduğu, onun öncülüğünde halk güçlerinin ortak savaşımı olduğu açıkça ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu gerçekçi yığınlar gösterilmedi ve yığınların bu somut hedef için, halkın devrimci erki için savaşımına sokulması, öncelikle işçi sınıfının birliğinin sağlanması gerektiriyor. Çünkü kendi birliğini olanaklı olan ölçüde sağlayamamış bir işçi sınıfı, ne öteki ilerici güçlerle devrime kadar varabilecek birlikler oluşturabilir, ne de yığınların bu yolda ki savaşımına öncülük edebilir. Bugün ülkemizde birçok işçi örgütü, birlik odakları olacakları yerde, işçi sınıfının bölünmesinin aracı oluyorlar. Birliğe katkıda bulunabilecek birçok öge, ayrışıklığın artmasına yarıyor. İşçi hareketi içinde hâlâ bölünmüşlüğü hizmet edenler barmalıdır, gerçekleri bir türlü kavrayamayan kimileri hâlâ birlik çabalarını engelliyorlar.

SENDİKAL BİRLİK YOLUNDA

KAPİTALİST toplumda işçi sınıfının çoğunluğunu sosyalist bilince kazanan olanaksızdır. İşçilerin çoğunluğunun işçi sınıfı partisinden dünya görüşüne ve parti safatına kazanılması gerçekçi bir hedef olmaz. Ama işçilerin çoğunluğunu proletar bir bilince kazanan, kapitalizme karşı savaşım kazanmak; bu olanaklıdır. Çünkü işçilerin hepsi kapitalist sömürüye maruzdur ve ortak sınıf çıkarları vardır. Östelik bu çıkarlar politik ayrışıklardan, her türlü ayrışıklardan daha önemlidir.

Bu sınıfsal ortak çıkarlar özellikle işçi sınıfının sendikali birliği

nin sağlanmasında büyük bir etkidir. Sendikalar, dil, din, cinsiyet, ırk sınıyal görüş vb. hiçbir konuda mevcut ayrışıklardan etkilenmeden işçileri sınıfsal ekonomik çıkarları etrafında birleştirebilir, bu çıkarlar için ortak savaşımaya sokabilir.

Kapitalist bir ülkede sendikali birlik çeşitli biçimlerde sağlanabilir. Tüm işçilerin tek bir sendikali örgüt içinde örgütlenmeleri farklı sendikali örgütlerin süreki ya da geçici ortak savaşım yürütmeleri ve gibi çeşitli biçimler olabilir. Önemli olan ortak çıkarlar için savaşım işçilerin çoğunluğunun seferber edilmesidir.

İşçilerin yüzde 50'ye yakını sendikali olduğu ülkemizde sendikali birliğin sağlanması olduğu söylenemez. Birçok küçük sendikacı yanısıra iki büyük sendikali merkez vardır (DISK ve Türk-İş) ve bu iki kuruluş arasında sınıfsal kadar hiçbir ortak eylem gerçekleştirilebilmiş değildir. Yakin bir gelecekte de böyle bir eylem birliği beklenemez. Östelik sınıfsal kadar sendikali savaşımın öncülüğünü yapmış olan ve sendikali birlik konusunda ilk adımları başlatmış olan DISK, bugün felç edilmiş, bölünme ve parçalanmış şekilde kurtulmuştur.

SENDİKAL birliğin sağlanmasını olmasın basorunlu, sendika bürokratlarıdır. Bugün az sayıda sendikadan dışındaki sendikaların çoğunluğunun başında burjuvazile işbirliği içinde olan sendika bürokratları, sarı sendikacılar vardır. Son yıllarda tabandaki hızlı gelişme hemen bütün bu sendikalarda bu tepede bürokrat, sendikacılar oldukça zor duruma sokmuştur. Ama kilitlenen kılığa giren bu ziplerler hâlâ belli bir etkinliği vardır. Bunlar tüm güçlerini sınıf sendikalarından gelişmesini engellemeye harcamaktadırlar.

Sendikali birliğin olmasının engellenmesinde siyasal ayrışıklıklar da etkili olmaktadır. Sosyal reformist sendikacılar birliğe özellikle karşı çıkarken, burjuvazi bu sendikacıların antidemokratik önyargılarından sonuna kadar yararlanmaktadır. Ne var ki, bu durum hiçbir zaman CHP'ye bağlı işçilerle, dürist, sosyal-demokrat sendikacılarla eylem birliği olanı araması politikasından vazgeçmeyi gerektirmez. Tersine bu işçilerle birlikte CHP sağ kanadının iktidardaki reformist ideolojilerin burjuvazi özünü gösterme körevini göndene getirme. Ve böyle bir politika, bu işçiler kısa sürede eylem birliğine kazandırır. Sendikali birliğin eylem birliğinin sağlanması için farklı düzeylerde çabalar gerektiriyor. İki büyük sendikali merkezimiz DISK ile Türk-İş'in işçi sınıfının ortak çıkarları etrafında işbirliği yapmaları için savaşım yapmak gerektiriyor. Bu savaşımı yalnızca sendikali konfederasyonların merkezleri arasında değil, aynı zamanda ve bugün için daha çok aşağıda, iki ayrı konfederasyona bağlı sendikalar ve bunların şubeleri arasında eylem birliği sağlanması için yapmak gerektiriyor.

Türk-İş'de bugün gerici bir yönetim işbaşına gelmiştir. Öye sendikalarda bu yönetime belli tepkiler vardır, bunlar önümüzdeki dönem daha da artacaktır. Birçok Türk-İş sendikasının başında sendika bürokratları, yıllanmış sarı sendikacılar bulunmaktadır. Bu sendikalardan tabandan güçlü mahalefet hareketleri yükselmektedir.

POLİTİK BİRLİK İÇİN

İŞÇİ sınıfının politik birliği denildiği zaman, Türkiye'de bugün ağırlıklı olarak komünistlerle sosyalistler arasındaki eylem birliği sorunu akla gelmelidir. Bugün Türkiye'de CHP'nin de işçi sınıfı içinde belli bir etkinliği vardır. Ama bu etki geçici ve köksüzdür. CHP Batı'daki sosyal demokrat partiler gibi işçi hareketi içinde değil, işçi hareketi içinde geleneksel bir örgütlenmeye sahip bir parti değildir. Östelik reformist sosyo-ekonomik koşullarda sosyalist ideolojinin uzun süre işçi sınıfı içinde barmabilmesi de olanaklı değildir.

Ulusal demokratik güçlerin birliği yolunda, CHP ile eylem birliği için çaba göstermek ne kadar gerektiriyse, bununla yetinmemek, işçi sınıfının birliği yolunda sosyalist partilerle gerçekçi bir eylem birliği için çaba göstermek de o kadar gerektirir. Ne var ki sosyalist partiler, bugün bu görevin yeterince bilincinde değildir. Bu partilerin yöneticileri tam bir dar görüşlülük hareket ediyorlar. Oysa komünistlerle TİP ve TİGP arasında sağlanacak bir eylem birliğinin işçi sınıfı hareketine önemli açılımlar getireceği açıktır.

Bu iki parti arasında son günlerde gelişen ilişkiler birlik sorunu na daha da güçleştiriyor. Her iki parti de yukarıda belirtilen tavırlarını, giderinin benimsenmeyeceğini bile bile inatla sürdürüyor ve bu arada kamuoyuna biriktiren yana ardarda apaklamalar yapıyorlar. Bu tutumla hiç bir yıl alınmayacağı açıktır, kamuoyunda dış çıkmak çabası ile biriktiren yanayış havası veriliyor. Sonuçta hiçbir olum bu gelişme olmayınca sosyalistlerin hiçbir zaman birleşmeyeceği şeklindeki burjuvazi tarafından yapılan propagandalarla malmaze sağlanacağı ve sempattan çevrelerde

yıllık yaratılacağı hiç düşünülüyor. Dürist, ilkel, planlı bir eylem birliği için çaba gösterilecek yerde, manevralarla puan toplamaya çalışılıyor. Bu arada her iki partinin de, işçi sınıfının politik öncülüğünü yok sayan tutumları, bir yandan da tabanlarında karşı propagandayı sürdürmeleri, hatta kimi yığın örgütlerini karşı gruplar örgütleme çabalarını girmeleri birliği daha da güçleştiriyor.

İŞÇİ sınıfının birliği konusunda gerçekçi sosyalistler da gümazlı etmemek gerekir. Özellikle bürokrasi terörizme karşı çıkan ve maoculararı her türlü ilişkiye son veren "sol" gruplarla eylem birliğinin yollarını aramak zorunludur. Bazı sosyalist partilerle oluşan ilişkiler gözetilmeden karşı gruplar örgütleri eylem birliğine almama önerileri benimsenemez. Öde yandan göştürme birliğinden uzaklaştırıcı etkilerle karşı savaşım vermek de zorunludur. Kısaca, görev işçi sınıfının tüm kolları arasındaki birliği güçlendirmektir.

Mayıs 1979 bu yolda önemli bir olanaklı. Bu nesnel durum, belli sendika bürokratları tarafından bilimselce sabotaj edildi. Birliğin engellenmesi için tabanımız DISK yöneticileri planlı bir çaba içine girerler. Kimi ilerici çevreler de bu oyuna gelirler. İşçi sınıfının em millan kesimiyel birlikte 1 Mayıs bayramını yığınal olarak yükseltmek yerine tabanımız DISK yöneticilerinin peşinden araya bu raya savrulmaları, etkinkenlerini kul lanamadılar. Bu tutum birliği güçlendirecek yerde, araya gereksiz ve yalnızca burjuvaziyi ve onun DISK'ıcı partilerini olanaklı bölünmüşlüğü sendikacı ayrışıklık soktu. 1 Mayıs'dan gerekli dersleri çıkartmalı bir şekilde eylem hareketi gerekir. Önümüzde birliği yapmak birliğin güçlendirilme, tüm halkın ve devrim savaşımının ihtiyaç olduğu biçimde yükseltmek için yeni yollar vardır. Bu olanaklıdır da bununla harcamamızı gerektiriyor.

DİSK'teki tabanımıza gereken dersin verilmesi ve DISK'in birliğinin yeniden sağlanması için ortak savaşım! İşte işçi hareketinin tüm kolları için çok somut bir eylem birliği alanı. Haydi görev başına!

DEVALÜASYON ...

Bunalımın yükü yine halkın sırtında

ECEVİT hükümeti, ay ortasında Cumhuriyet tarihinin 5. büyük devalüasyonunu gerçekleştirdi. Yani, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değeri, küçük ve sürekli düşmeler bir yana, beşinci kez, çok büyük oranlarda düşürüldü.

Türk lirasının değeri, Cumhuriyet'ten sonra ilk kez 1946 yılında düşürülmüş, o zaman bir doların Türk parası olarak değeri 127 kuruştan 280 kuruşa yükseltildi. Bu devalüasyonu da içeren ekonomik kararlar 7 Eylül kararları olarak bilinir. Böylece Türkiye, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra emperyalist-kapitalist dünyaya göbğünden bağlanırken, büyük, sarıscı devalüasyonlar dönemi de başlamış oluyordu.

İkinci Büyük devalüasyon 1958 yılında Menderes hükümetinin yaptığı devalüasyondur. 280 kuruş olan doların değeri, bu devalüasyonda 9 lira oldu. Bu devalüasyonun öncesinde Türkiye ilk kez IMF'ye ilişkiye girdi ve IMF ilk kez Türkiye'ye ekonomik istikrar önlemleri önerdi. Devalüasyon bunlardan biriydi.

Üçüncü büyük devalüasyonu 1970 yılında Demirel hükümeti yaptı. 10 Ağustos 1970'de doların değeri 10 liraya çıkartıldı. Bu devalüasyon kararı da IMF'in istek ve önerisiyle alındı.

1975 - 1978 arasında, MC hükümetleri büyük oranlı devalüasyonlar yerine mini devalüasyonları yeğlediler. Bu mini devalüasyonlar sonucunda Türk lirası, bu dönemde toplam yüzde 33,5 oranında değer kaybetti. Bu dönemin sonunda Türk lirasının dolar karşısındaki değeri 19 lira 25 kuruşa kadar düştü.

Cumhuriyet tarihinin dördüncü büyük devalüasyonunu Ecevit Hükümeti 1978 Mart'ında yaptı. Türk lirasının değeri bu defa yüzde 23 oranında düşürüldü ve doların değeri 25 lira olarak belirlendi. Bu devalüasyon da IMF'le niyet mektubunun imzalanması sonu hemen ardından gelmişti.

Beşinci büyük devalüasyonu yaparken da yine Ecevit hükümetine düştü.

CHP ağırlıklı Hükümet, ekath kur uygulaması adı altında, yeni bir devalüasyon yaparak, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerini büyük oranda düşürdü. Ne var ki, bu son uygulamada, hem dışalım ve hem de dışsattama konu olan ürünlerin tümünde, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değeri aynı oranda düşürüldü.

Yeni yapılan devalüasyonla, bir doların fiyatı, tarım ürünlerinin dışsattama, ham petrol, petrol ürünleri ve gübre dışılması için 26,5 liradan 35 liraya yükseltildi. Türk parası yabancı paralar karşısında yüzde 24,3 oranında değer kaybetti.

Doların fiyatı, sanayi ürünleri-

nin dışalım ve dışsattamında, 26,5 liradan 47 liraya yükseltildi. Türk parasının değeri yüzde 43,7 oranında geriletildi oldu.

Farklı kur uygulamalarına konu olan mal ve hizmetlerin dışsattama ve dışılmadaki ağırlıkları dikkate alındığında, son operasyonda, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değeri, yüzde 34,6 oranında düşürülmüştür. Bir başka deyişle, son yapılan yüzde 34,6 oranındaki devalüasyonla, bir doların resmi kurdan fiyatı, ortalama olarak 26,5 liradan 40 lira 52 kuruşa yükseltildi. DEVALÜASYONUN RESMİ GERÇEKESİ NEYDİ

Kuramsal olarak devalüasyon, bir ekonominin ödemeler dengesi açığının, yani dışarıdan alınan mal ve hizmetlerle, dışarıya satılan mal ve hizmetler arasındaki olumsuz farkın, büyük boyutlara ulaşması durumunda başlatılan bir önlemdir.

Yine kuramsal olarak devalüasyon, ulusal ekonomide üretilen ve dışsattama konu olan malların, fiyatlarını düşürülmesi demektir. Bu düşüncenin gerçekleştirilmesi, savunulmaktadır ki, devalüasyon, dışsattama artırımını sonucunu doğuracaktır.

Aynı şekilde devalüasyon, dışalım konu olan ürünlerin fiyatlarının pahalılaştırılması demektir. Ve devalüasyon, dışalım mallarının fiyatlarını artıracaktır. Bu ürünlerle talep azalacak ve böylece, devalüasyon yapıldıkça dışsattama artacaktır.

Türkiye'de yapılan son devalüasyonun resmi gerçekesi de, kuramsal ıddıyla dayandırılmaktadır.

ÇAĞI GEÇMİŞ VE İŞLERİĞİ OLMAYAN BİR KURAM

Ne yanlış ki, bu kuramsal ıddia, çağımız koşullarında, eski ekonomi kitaplarının içinde tatlı bir hayal bir anı olarak kaldı, hayatın pratiğinde işlerliğini tımden yitirdi.

Bu kural günümüzde, gerçekleştirilmesinin kimisi varsayımına dayalıdır. Birinci olarak, devalüasyonun dışalım fiyatlarını pahalılaştırabilmesi ve dışsattama konu olan ürünlerin fiyatlarını da ucuzlatabilmesi için, devalüasyon yapan ülke parasının, dünyada kabul edilir bir para, dış ticaret ilişkilerinde tüm ulusların itibar ettiği bir para türü olması gerekir. Söz gelimi, ABD Doları, Japon Yeni, Alman Markı, Fransız Francı vb. gibi...

Bu anlamda, diyelim ki, federal

CUMHURİYET tarihinin 5. büyük devalüasyonu adı verilen son devalüasyon kararı, IMF'in uzun süren dayatmalarına Ecevit Hükümetinin nihayet boyun eğme sinden sonra alındı. Devalüasyon kararını hemen o gün, ve o gündün sonraki tüm günlerde, büyük zamlar izledi. Zamlar ve zamların izneden sürmeye tüm alanlara yansımaları, devalüasyonun ve IMF dayatmalarının asıl yükünü kimlerin çekeceğini hem gösterdi. Başbakan'ın devalüasyon ve zamların ilan edildiği gün söylediği eskintileri eşit dağıtacakları yolundaki sözler, gerçeklerin kendisi tarafından tektzip edildi. Sıkıntılar, hem de bu güne kadar görülmemiş boyutlarda emekçi sınıfların sırtına yükleniverdi.

IMF Türkiye'ye ihtiyacı olan dış yardımı vermek için neden bunca diretti ve neden devalüasyon koşulunu ısrarla ılleri sürdü? Bu sorunun kesirimsiz cevabı, emperyalizmin en üst finans kuruluşlarının dan olan emperyalizmin simgesi durumundaki IMF'in Türkiye'yi tam bir yasa sokma niyetidir. IMF'in ve emperyalist dünyanın Türkiye'ye vereceği yardım, aslında hiç de gürlüldüğü kadar büyük değildi. Bunun birkaç katını, bu kuruluşlar, çeşitli ülkelere zaman zaman vermişlerdir. Ancak bu yardım vermediler, her o ülkelerin emperyalist sisteme tam bağımlılıklarının belgelenmesi

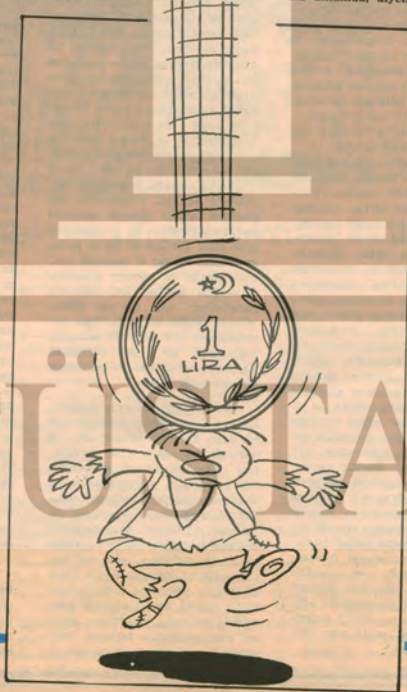
Almanya'da 1 doların fiyatı 2 marktır. Eger, Federal Almanya Hükümeti yüzde 50 devalüasyon yaparsa, 1 doların fiyatını 2 marka yükseltiriz, bu uygulamaya, Federal Almanya'da üretilen malların dışsattama fiyatlarının devalüasyon oranında ucuzlatılması, dışsattama mallarında da aynı oranda pahalılaştırılması demektir. Çünkü, Alman markı, yalnızca bu ülkelerin başka ülkelere yaptığı ticarettedir. İki, tüm dünyada kabul gören bir para türüdür.

Federal Almanya'nın, şu ya da bu oranda bir devalüasyon yapması, kabul edilmez, aynı malları üreten ülkelerle yaptığı yerli dengeyi bozacak, Almanya'nın dışsattamaları artarken, dışsattamaları azalacaktır.

Ne ki, Federal Almanya ile eşit konumda olan ülkeler, böyle bir uygulamaya izin vermezler. Eger, Federal Almanya'nın yapacağı yüzde 50 oranındaki bir devalüasyona, ABD izin verirse, sözcümlü büyük oranda ucuzlayan Alman otomobilleri ABD pazarlarını altüst ederken, ABD otomobilleri Alman pazarlarına ve hatta dünya pazarlarına giremez olur.

Federal Almanya'nın yüzde 50 oranında devalüasyon yapmasına, ABD ya da aynı konumda olan gelişmiş kapitalist bir başka ülke nasıl engel olur? Aynı oranda devalüasyon yaparsak... Kaldı ki, gelişmiş kapitalist ülkelerin, daha geçeceği bu ülkelerdeki tekelin aralarında büyük çekişmeler olmasına karşın, devalüasyon araçlarıyla birbirleriyle kayıyasa bir çatışmaya girmezler, giremezler.

İkinci olarak, devalüasyonun dışsattama fiyatlarını da ucuzlatması simgesi kuramı, eşit ticarete serbest rekabetin geçerli olduğu varsayımına dayandırılmaktadır.

sonucunda gerçekleşmiştir. Oysa Ecevit Hükümeti, tüm yardımları emperyalizmden beklediği ve emperyalist dünyaya bağımlılığını sık sık gösterdiği halde, zaman zaman Ortadoğu'da bağımsız politika, Sovyetler Birliği ve Sosyalist ülkelerle iyi komünite ilişkileri, sözde de kalsa, kişilikli ve onurlu dış politikası çabaları arayışları içinde, emperyalizmin güve-

oir parçasıdır. Emperyalist çevreler, Türkiye'ye sağlanacak ekonomik yardımları Türkiye egemen güçlerini, Türkiye kapitalizminin bunalmışına köklü bir çözüm getirmeyeceğini pek iyi bilmekteydiler. Buna rağmen, IMF'yü dayatılarak "ekonomik letirler önlemleri", "bu arada devalüasyona istrarlıdır, çünkü bu, Türkiye'nin kayıtsız şartsız emperyalist

Ecevit" hükümeti neden böyle eğimlidir emperyalizmin tüm dayatmalarına? Bu sorunun cevabı açıktır: "Bu düzen değişimdir" diye gelişmiş ülkelerin başka çareleri, çözümleri yoktur. Çare ve çözüm, ancak emperyalizmin dışına çıkmaktır ki, Ecevit hükümetinin böyle bir olanağı hiç bir zaman olmadı!

Soares, bugün Ecevit'in düştüğü duruma çok önceden varmış, kapı kapı dolacağını "Batı yardımı" istemiştir. Son ra neler oldu? Ödemeler dengesindeki acık enflasyon ve faizizin, ilke ekonomisine getirdiği yıkım için Soares, uluslararası kredi kuruluşlarına başvurdu. Ülkede "kaos-u" durdurmak için "Batı yardımı" talebi, bütün dünyaya duyuruldu.

dayattı. Soares bu konulu kabu etti. Demokrat Sosyal Merkez ile işbirliği yaptı. Bu, Suudi Arabistan tarafından (genellikle sağ eğilim li rejimlere kredi vermesiyle tanınır) 250 milyar dolarlık bir "ödüllü" değerlendirildi. Fakat bu parada işe yaramadı.

24 Haziran 1978'de Soares'ın hükümetindeki "başgınılar" istifa ediverdiler. Soares hükümeti dağıldı. IMF 'nin istediği ulusal koalisyon lar iktidara geldiler. Daha sonra bunlar da birbirini ardına düştü.

Soares örneği, Ecevit Hükümeti açısından, son derece öğretici bir örnektir.

Türkiye ve benzeri ülke lerde, bugün yaşanan ölçü lerdeki bir ekonomik ve toplumsal bunalmı, emperyaliz min formüllerini geçersizleştirmek için yeterince başarılı değil. Asmak olanağı değildir. Asmak ne kelime aksine bunalmı giderek büyüyecektir, büyüyecektir. Bu süreç içinde, geniş emekçi yığınlar, bunalmı tüm yükünü sırtlarında en somut biçimde duyacak ta, bacağına kemige dayandırı larak kavramaktadırlar. Gözüm leli sunumun yol göstericiliğindedir. Onları elinden gelecektir. Şu halde günümüzün görevi açıktır ve bellidir. Yığınları sahte umutlarla oyalamak ve pasifize etmek yerine işçi sınıfı hegemonyasında leri demokratik devrim hedefini tüm açıklığıyla ve somutluğuyla göstermek, yığınları bilinclendirme, hareketlendirme, örgütlemek ve hazırlamak...

IMF neden dayattı, Hükümet neden evet dedi?

nini tam kazanamamıştır. Üstelik de emperyalizmin Türkiye'de hızla gelişen ulusal demokratik güçlerin bu gelişmesinden de huzursuzdur ve bu gelişmeyi bastırmada Ecevit'i yeterli görmemektedir.

İran'ın düşmesinden sonra, emperyalizmin, özellikle de ABD emperyalizminin Türkiye'yi İran'ın yerinde görme istekleri; Türkiye'nin NATO'nun leri karakolu ve jandarmanına halmе getirilmesi çabaları, büyük yollar almış olmakla birlikte, emperyalizmin açısından hâlâ tam güven sağlayamayan kuyukularına sahiptir. İşte IMF'de simyelenen dayatma, bu kuyukularına açma çabasının

boyunduruğuna girmesinin simgesi olacaktır. Buna önem de de emperyalizmin ortığı büyük sermayeyi, emekçi tekelcileri herhalatatacağıdır. Bu ferahlama milyonların emekçi yığınlarını sırtından olacaktır kuşkusuz. Ama işin bu yanı emperyalizmi hiç ilgilendirmez. İlgilendirmedir gibi, demokratik hak ve özgürlüklerin daha da kısıtlanması, daha da olmadığı faşist bir model getirilmesiyle, yığınların direnişini, isyanını, bastırılması ve sözcülebileceğini, bastırabileceğini hesaplar.

Bunlar emperyalizmin hesaplarıdır. Peki ya Ecevit hükümeti, halka bunca vaatlerle işbaşına gelmiş, halkçı

gibi artık hiç kalmamıştır.

Hükümet IMF'ni dayatmalarına evet demiş, böylelikle zaman kazanacağını ummuştur. Özellikle devalüasyon konusunu gerçekleştirerek, klasik burjuva-İktisadi artırımlar içinde dışarıya artırılabileceğini, iç tüketimi kısıtlanabileceğini, böylece ekonomiyi çeki düzünü verebileceğini ummuştur. Ancak aşağıdaki yazının da gösterdiği gibi bu umutlar kesinlikle kotur ve hayaldir.

Oysa, bu konuda küçük bir örnek, Portekiz'de Soares'ın başına gelenleri hatırlatmak yarar vardır.

Portekiz'in 1976 yılında Başbakanı Sosyal Demokrat çizideki Sosyalist Parti lideri

Batu, kredileri vermek için ilkönce komisyonların hükümetten çıkarılması konusunu önerdi. Batu, 23 Nisan 1974 Devriminin kazanılmalarını geride döndürülmesini istedi Soares hepsine "evet" dedi. Gelen krediler, ne enflasyonu, ne hayat pahalılığını, ne de bütçe açıklarını gideremedi.

IMF Portekiz'e yeniden krediler verdi. Devalüasyon, yüksek faiz oranı, petrol fiyatlarının arttırılması için be retterinin döndürülmesi, yeni koallandı.

Kapitalist ekonominin hastalıkları, gerçeği bu da iş yaramadı. Bunun üzerine Batu, sosyalist Parti'ye gerçillerle işbirliği yapması konusunu

Diyeelim ki, ABD'de üretilen bir buzdolabının est. Federal Almanya'da da üretilmektedir. Hem ABD'de, hem de Federal Almanya'da üretilen fiyatı, 1978 yılı Aralık ayında birbirine eşittir. Aralık ayı içinde, Federal Almanya yüzde 50 oranında bir devalüasyon yapmış oldu; bunun anlamı, ABD'de üretilen buzdolabının Alman ya'da yüzde 50 pahalılaşması, Federal Almanya'da üretilen buzdolabının da, ABD ve dünya pazarlarında aynı anda ucuzlaşmasıdır.

ABD'nin bu durumu, aynı oranda da yapaacağı bir devalüasyon yanında, bir başka önleme bayarısında devalüasyon kolaydır. Yapaacağı şey, devalüasyondan daha büyük oranda, Federal Almanya'da üretilen buzdolablarına gümrük vergisi koyması, gümrük duvarlarıyla ve ekotas yasaklarıyla Alman buzdolabılarını ABD pazarlarına girmesini engellemesidir.

TÜRKİYE AÇISINDAN DURUM NEDİR?

Türkiye, yüzde 34.6 oranında bir devalüasyon yaptı. Bu uygulama, yukarıdaki kuramsal iddianın aksine, Türk parası dış ticarete kullanılmayan bir para türü olduğundan, ne Türkiye'nin dışalım mallarının fiyatlarını arttıracak ve ne de dışarıya dışatım mallarının fiyatlarını ucuzlatacaktır.

CHP ağırlıklı Hükümet'in yaptığı son devalüasyonun, dışatım artırma ve dışalım sınırlama istetine yetmeyeceğini kavrayabilmek için, konuşma sömüt bir biçime indirgenmek gerekmektedir. Gerçek mal ve gerçek hismet alıverişinde, dış ticaret açısından, bu ilişkilerde Türk parası geçerli olmadığında göre, konuşma geçer a "Yabancı para" açısından yaklaşmak gerekir.

Diyeelim ki, Türkiye tütün satan

ve buna karşılık dışarıdan traktör satın alan bir ülkedir. Belli bir tarihte, Türkiye dışarıya bir kilo tütünü 2 dolardan satmakta ve bir traktörü de onun dolardan satın almaktadır. Türkiye, yüzde 34.6 oranında bir devalüasyon yapmaka, dolar açısından, ne sattığı tütünü fiyatında bir ucuzlama olur ve ne de satın aldığı traktörün fiyatında bir artış.

Çünkü, devalüasyon dışında başka şeylerin değişmediği yer iken, yapılan devalüasyon gündünde ve sonrasında günlere de, yine 1 kilo tütünü 2 dolar ve 1 traktörün fiyatı onun dolar olacaktır. Bu nedenle de, bir devalüasyon, son yıllarda iyice büyüyen dış ticaret açıklarına ve buna karşı olarak ödemeler dengesi açıklarına, kesinlikle bir çözüm getirmez.

O HALDE NİÇİN DEVALÜASYON?

IMF'nin dayatmasıyla yapılan, yüzde 34.6 oranındaki devalüasyonun ne anlama geldiğini kavrayabilmek için, soruna yalnızca yabancı para türünden bakmak yetmez. Devalüasyon sunu sınıfsal özünü ve sonuçlarını görülebilmek için, soruna hem Türk parası açısından yaklaşmak, hem de devalüasyonu IMF recetesinden çıkan öteki ekonomik önlemlerle birlikte değerlendirmek gerekmektedir.

Önce, IMF'nin recetesinden çıkarılması bir anımsayalım. Ve IMF'nin isteklerinin yerine getirilme biçimi ve yöntemlerini, belli bir zaman kesitinde değil, belli bir süreç içinde değerlendirmek gerekir.

IMF, ilerletir ve masaların döndürülmesini, tarımsal ürünlerin taban fiyatlarını düşük tutulmasını, tüketimin kısıtlanmasını, yüksek bütünlü bir devalüasyon yapılmasını, temel maddelerin fiyatlarını arttırmasını ve kalkınma hızı büyüklüklerini düş-

rülmesini istemektedir... «Ekonomik önlemler adı altında yasadışı istenen bu operasyonun sınıfsal öz, tek tümeyle, emekçi yığınların gelir düzeylerinin gökleri geriletilmesi, yani bunalmaların tüm yükünü bu sınıf ve katmanların sırtına yüklenmesinden başka birşey değildir.

Nitekim, bu doğrultudaki uygulamalara MC Hükümetleri döneminde başlandı ve CHP ağırlıklı Hükümet döneminde devam edileti... Böylece, IMF'nin istekleri, bu süreç içerisinde değişik operasyonlarla karşılandı ve son çözümlenide, 1977 ve 1978 yıllarında, bir yandan yatırım, üretim ve kalkınma hızı büyüklükleri «sıfır» noktasına indirilirken; öte yandan da, emekçi yığınların gelir düzeyleri geriletilti...

Son yapılan devalüasyon da, bu yönde atılmış yeni ve güçlü bir adımdır ve sonuçta, emekçilerin gelirleri ni daha da geriletmeye yönelik bir davranıştır...

Yeni devalüasyonla, dışalım, 1 dolarlık petrol ve gübreye 26.5 lira yerine 35 lira ve içki dışı mallarda da, 26.5 lira yerine 47 lira ödeyeceklerdir.

Demek ki, olaya Türk parası açısından baktığımızda, Türkiye'nin dışalım mallarının fiyatları, yüzde 40 oranında pahalılaşmıştır. Olmak üzere, Şimdi sorun, bu pahalılaşmanın bedelini kimlerin ödeyecektir. Bu sorunun yanıtını vermek de, fazla zor olmayacaktır. Türkiye'nin dışalım mallarının fiyatlarını arttırması, kaçınılmaz olarak, iç pazardaki ürünlerin fiyatlarına yansuyacak, bu pahalılaşmanın faturasını tüketici yığınları, yani işçiler, memurlar, köylüler, öğretmenler, esnaf ve zanaatkarlar, teknik elemanlar ödeyecektir.

CHP ağırlıklı Hükümet'in, devalüasyon kararıyla birlikte, petrol ürü-

lerine, demir-çelge ve tekell maddelerine yapıtı zamlar, dışalım ürünlerinin arttırılmaları, halka yansıtılmaması için örneklerini oluşturmuştur.

Olaya dışatım açısından baktığımızda, şöyle bir durum ortaya çıkmaktadır: Son devalüasyondan sonra, dışatımcılara, tarım ürünlerine 1 dolara 26.5 lira yerine 35 lira ve sanayi ürünlerine de 26.5 lira yerine 47 lira ödenmektedir.

Bunun anlamı, sanayicilerin gelirlerinin büyük oranda arttırılması demektir. Sözgelimi, bir tekstilci 1 metre kumaş, yurt dışına 1 dolara satıyor sa, devalüasyondan sonra yine 1 dolara satılabilecek ve yabancı para açısından bir değişiklik olmayacaktır. Ne var ki, aynı tekstilci, 1 metre kumaşta elde ettiği 1 dolar karşılığında sonra 47 lira alacak ve böylece, sanayicilerin kar oranları arttırılmış olacaktır.

Yapılan bu devalüasyonla, CHP ağırlıklı Hükümet, büyük sanayicilerin milyarlara yeni yeni milyarlara katarken, tarım ürünlerine ayrı bir darbe indirmiştir. Bir kere, sanayi ürünlerinin dışatımında, 1 dolara 47 lira fiyat için CHP ağırlıklı Hükümet, tarım ürünlerinin dışatımında 1 dolara 35 lira vermekte, «IMF'nin köyülerin gelirlerini geriletilme biçimindeki buyruğuna da evetleri demis olmaktadır.

Kaldı ki, tarımsal ürünlerin dışatımından elde edilen 1 doların fiyatının 26.5 liradan 35 liraya yükseltilmesi, aradaki farkı ilgilendirmeye devlet alıp götürmektedir. Çünkü, Türkiye'de tarımsal ürünlerin dışatımını köyüler değil, devlet ve büyük parabalaları yapılabilmektedir.

dünyadan

Salt—2 ve Detant

18 Haziran 1979 tarihinde SBKP Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev ile ABD Başkanı Carter Viyana'da SALT-2 anlaşmasını imzaladılar. Barışın dünyada kalıcı kılınması yolundaki bu adım, dünya barış güçleri, dünya işçi sınıfı hareketi, Komünist Partileri ve Türkiye işçi sınıfının politik örgütü tarafından çokyuyla sevlendi.

ABD Senatosunun anlaşmayı onaylamaması durumunda, SALT-2, yalnızca silahsızlanma yolunda değil, aynı zamanda farklı zamanlarda farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yan yana yaşamaları ve uluslararası ilişkilerde yan yana kuvvet kullanımı yerine yumuşaklığın egemenliğinin sürmesi açısından yeni olanaklar getirir.

Emperyalizm, onun işbirlikçileri ve bu arada bazı elverişli geçinçler, SALT-2 anlaşmasını bir uzlaşma olarak nitelendiriyorlar. Bir anlaşma imzalamak için taraflar bazı koşulları iletirler, bu koşulları yerine getirmek için görüşmelerde ve girişimlerde bulunurlar; bu doğrudur. Ancak SALT anlaşmasını emperyalizme uzlaşma olarak nitelendirmek, sağlanma ve yumuşaklığı karalamaya çalışmakla eş anlamlıdır.

SALT-2, silahsızlanma yolunda önemli bir adımdır. Dünya barış güçleri, işçi sınıfı hareketi bunu biliyor. Ama dünya komünist hareketinin önüne koyduğu görev, SALT-II ile bitmiyor. Hedef SALT-3'e varmak, yani genel ve tam silahsızlanmanın hayata geçirilmesi için çalışmak, uluslararası ilişkilerde egemen kıtanın politik yumuşaklığının mutlaka askerelî yumuşaklığına ile tamamlanmasını sağlamaktır.

Günlüğümüz dünyasında politik yumuşaklığın sürmesi, askerelî yumuşaklığı ile tamamlanması politikamızın başlıca hedefi. Bugün yerimizdeki silah ve bombaların korkunç miktarı, en küçük bir çatışmanın bile bir termonükleer felakete yol açabileceği bozulmaları varmış olmasın, başka bir yömtece başyuruma olanamızı tamamen ortadan kaldırmıştır. Bir toplumdaki, bir ülkedeki işçi sınıfının politik öncüsünün tüm toplumun kurtuluşu için hedef göstermesi gibi, dünya komünist hareketi de dünya halklarının kurtuluşu, insanlığın devamı için ve «hayata adına, barış, silahsızlanma, politik ve askerelî yumuşaklık hedeflerini göstermektedir».

Marx 1869 yılında ABD ile İngiltere arasında bir savaşın çıkmasını olasılığının belirmediği üzerine Amerikan işçi sınıfına gönderdiği mesajda, dünya proletaryasına şöyle sesleniyordu: «Siz, eşsiz bir görev, dünyaya, işçi sınıfının tarih sahnesine artık başlamış bir süri olarak değil, efendileri olmak isteyenler savaş çıkırları atarken, sorumluluklarının bilincinde olan ve barış emredilebilen bağışsız bir güç olarak çıktığını kanıtlanmak görevi düşüyor».

Dünya barış güçleri, dünya komünist hareketi ve Türkiye işçi sınıfı, Marx'ın «Eğilim ve Lenin'in» koşulları barış görevine, güttüğümüz dünya koşullarında, insanlık adına bir kat daha öne veriyor. Önce silahların kaldırılması, sonra genel silahsızlanma ve barışın kalıcı kılınması... Bunlar değil midir dünyanın en iletir, üsandan ve hayattan yana güçlerinin hedefi?

İşte SALT-2 anlaşması, bu açıdan ele alınmalı, bu açıdan yorumlanmalı, bu nedenle selamlanmalıdır. Ve selamlanması gereken yalnızca SALT-2 anlaşması değil, onun gerçekleştirilmesi için ardicel savaşım veren dünya komünist hareketi SBKP, dünya barış hareketi ve tüm barışsever insanlıktır.

Nikaragua'da sonucu ulusal demokratik güçlerin birliği belirleyecek

NİKARAGUA'da, 40 yıllık Somoza diktatörlüğü çöktü çöküyor. Tüm ülke halkı, ülkenin tüm güçleri Somoza iktidarına karşı savaşım veriyor. Nikaragua kurtuluşun eşliğinde. Ama ne can, ne kan bahasına... Ve karşıda sadece Somoza diktatörlüğü değil, ABD emperyalizmi var.

45 YILLIK BİR DİKTATÖRLÜK

Önce İspanya'nın sömürgeci olan, 1923'de Ortı Amerika Federasyonu'na katılan, 1938 'de Federasyondan ayrılarak bağışsız bir ülke olan Nikaragua'ya, 1912 yılında ABD askerî birliklerini göndererek işgal etti. Bugünkü Sandinist Cephe'ye adını veren General Augusto Cesar Sandino'nun önderliğinde, 1927 yılında ABD işgaline karşı bağışsızlık savaşını başlattı. ABD askerleri püskürtüldü, ama 1934 yılında bugünkü diktatörün babası, ABD'nin Nikaragua büyük ekşisiyle işbirliği yaparak bir darbe düzenledi, önce Sandino'yu öldürttü sonra iktidara el koydu. O dönemlerde Roosevelt şöyle diyordu: «Somoza bir o... çocuğudur, ama bizim o... çocuğumuzdur. Bir suktaatte öldürülen ilk diktatörün yerine oğlu geçti, 1972'de de onun yerini şimdiki diktatör Anastasio Somoza Debayle aldı. Bu 45 yıllık iktidar boyunca Somoza ailesi ülkenin en büyük mülk sahibihaline geldi. Ülke topraklarının yarısını, ülke ekonomisinin yüzde 90'ını denetimleye başladı. Halkın Somoza ailesinin çevresinde, büyük ticaret ve sanayi burjuvazisinin ve latifundistlerin (büyük toprak sahipleri) temsilcisi dokuz aileden ve Ulusal Muhafızların en yüksek rütbelilerinden oluşan dar bir grup bulunmaktadır. Bu dar grup, Nikaragua burjuvazisinin de ancak beşte biridir. Burjuvazinin diğer kesimleri, bu

bir avuç işbirlikçinin ekonomik ve siyasal baskıları altında ezilmekte, Somoza'ya karşı muhalefelerinin temelinde de bu olmaktadır. Bunlar, Somoza'nın değiştirilmesi ve düzenin korunması yolundaki ABD planının da baş destekçileridir.

Yokul Nikaragua halkı büyük bir baskı altında bulunmaktadır. Yaygın sefalet, yoksulluk ve baskı, sık sık ayaklanmalara neden olmaktadır, bu ayaklanmalar kanla bastırılmaktadır. 1977 yılında ayaklanmasında üç bin kadar köylünün öldürüldüğü bilinmektedir. Katliam, bu ayaklanmayı izleyen dönemde de bütün vahşetle sürmüştür.

1978 HAREKETİ VE SİYASAL KANATLAR

Somoza, 10 Ocak 1978'de muhafazakâr bir muhalefet gazetesine olan La Prensa'nın başyazarı ve Demokratik Kurtuluş Birliği (UDEL) lideri Chamorro'yu öldürttü. Bu, gündüzde bir iç savaşta

dönüşen büyük ayaklanmanın başlangıcı, bardağı taşıran son damla oldu. UDEL Genel grev çağrısı yaptı, aynı anda kırsal kesimlerde gerilla hareketi hızlandı. O dönemde Nikaragua'da belli başlı dört politik muhalefet hareketi vardı: Muhafazakâr Parti, Somoza'ya karşı olan sermaye kesimlerinin örgütü, Ulusal Demokratik Hareket, içinde Nikaragua Sosyalist Partisi adını taşıyan Komünist Partisinden, Muhafazakâr Ulusal Eylem partisine kadar sekiz parti, ülkenin belli başlı iki sendika Konfederasyonu CGT ve CTN'i de barındıran Demokratik Kurtuluş Birliği (UDEL), 1961'de kurulmuş ve 1970'den beri silahlı eylem yürüten Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi (FSLN). Bu son hareket 1979 Nisan'ında birleşik liderlikli oluşturulmuş önce 18 gerilla grubu ve üç ana cepheyi içeriyordu.

1978 baharının hareketli or-

NİKARAGUA

YÜZLÜCÜMÜ: 148 bin km²
NÜFUS: 2.300.000 (yüzde 69 melez, yüzde 17 Avrupa kökenli, yüzde 9 Afrikalı zencî, yüzde 5 Latin Amerikalı)

BAŞKENT: Managua

RESMİL DİL: İspanyolca

SOMOZA - ABD İŞBİRLİĞİ: Somoza klanı, ABD' den 44 yıl içinde 1 milyar dolar yardım aldı

SOMOZA'NIN MAL VARLIĞI: İşlenebilen toprakların yarısı, 346 işletme

DİŞ BORÇ MİKTARI: 766 milyon dolar
OKUMA YAZMA BİLMEYENLERİN ORANI: yüzde 65

ORTALAMA YAŞAMA SÜRESİ: 35 yaş

EKONOMİK DURUM: Geri tarım ülkesi. Altın, gümüş, nikel, çivî, kurşun ve linyit yatakları var. ABD tekelleri ekonomide etkin. Kişi başına ulusal gelir bakımında dünyada en son sıralarda yer alır.

tamında, çeşitli olaylar vesilesiyle, bu hareketler arasında geçil emel birlikleri sıkışırken, sandinist gerillalar da eylemlerini yoğunlaştırıyorlardı. 22 Ağustos 1978'de, o zamanlar dünyada çok yankı yapmış olan Ulusal Saray Baskını yapıldı. 25 kişilik bir sandinist gerilla grubu, bir toplantı sırasında Meclis'i bası ve 500 milletvekili ile pekçok bakanı teslim aldı. Somoza gerillaların isteklerine boyun eğdi. Eylül 1978, büyük ayaklanmalarla başladı. Özellikle Masaya ken tinde Somoza'nın Ulusal Mu hafızları ile gerillalar arasında kanlı çarpışmalar yaygınlaştı. Büyük Eylül ayaklan ması sırasında, FSLN dahil tüm muhalefet gruplarını bir leştiren Geniş Muhalefet Cephesi (FAO) kuruldu. Bunun ardından Somoza'ya karşı güçler büyük ilerlemeler elde ettiler. Buna karşılık Somoza sıkıyönetim ilan etti, tüm gazeteleri kapattı, Somoza güçleri ucağı ve tanklarla hareket geçtiler. ABD, Guatemala ve Honduras'tan paralı askerler gettirdi. Ancak ayaklanma bir türlü onlenemiyordu.

Eylül ortalarında FSLN, Somoza'ya karşı güçlerin bir geçil hükümet kurmalarını önerdi. Bunun üzerine ABD, Somoza'yı değiştirme ana rejimi koruma planını uygulamaya koymak istedi. Ükeye büyük yardımlar yapıldı. IMF Nikaragua'ya 65 mil yon dolar kredi açtı, emper yalzemini çeşitli mali kurulu larından aynı oranda yardımlar akmaya başladı.

ULUSAL YURTSEVER CEPHEYE DOĞRU

ABD, Somoza'yı değiştirme planını geliştirmiş, büyük ser mayenin güdümünde bir hükümet kurulabilmesini günde me getirmiş, bunun için çalışmaktaydı. Tüm muhale feti kapsayan geniş Mu halefet Cephesi (FAO) bir yandan, bu konuda görüşme leri kabul etti ama öte yan dan geçici yer alan Sandinist Cephe (FSLN) bu uzlaşma

görüşmelerini reddetmiş, geç il hükümet önermiş. İki- li durum bundan beri geli yordu Somoza, FAO'nun uzlaş ma önerilerine verdiği cevap ta, çekilmeyeceğini bildir di. Bu defa FAO ilkelerini reddeder ek çok daha geri uzlaş ma formüllerini önerdi. Bunun üzerine sandinistler cepheden çekildiler. Gelişmeler burjuvazinin kendi için de de çatlaklara yol açtı.

Bu sırada, FAO içinde bulun an, ancak FAO'nun uzlaş macı tavrılarından sonra sandinistlerle birlikte cephe den çekilen, bir kısım aydın, rahip ve burjuvalardan oluş an 12'ler grubu gerçek bir Yurtsever Cephe kurulması çağrısını yapıyordu. Aynı dön emde FAO liderleri bu uzlaş macı peşindediler. Bu uzlaş macı tutum FAO'yu par çaladı. Esas büyük kanat, olgusmakta ve omurgası kur ulmaktaki olan Yurtsever Cephe ile eylem birliğine geçti.

Ulusal Yurtsever Cephe, Ocak 1979'da oluşturuldu ve «Birlik hükümetinin iktidara gelmesi için diktatörlüğe karşı verilen savaşımın gücendirilmesi» çağrısında bulun du. Her türlü uzlaşma ve dış müdahaleyi reddetti. Kurulan yeni cephe'ye önce Birleşik Halk Hareketi, Sosyal Hris tiyan Halk Partisi, Bağımsız Liberal Parti, 12'ler grubu, İşçi Cephesi, Nikaragua İşç ileri Konfederasyonu ve Ma nagua Radyo muhabirleri Birliği katıldı.

FAO artık dağılmış, ABD'nin uzlaşma ve Somoza'yı bu yolla devirme planları ba şarıya ulaşamamış ve Yurtse ver Cephe'nin oluşması sürecinde, halk direniş i yeniden yükselmış ti. Ama Somoza da kendi planlarını hazırlı yordu. Önce Nikaragua, El Salvador, Guatemala ve Hon duras hükümetleri arasında gizli toplantılar yapılarak, bğgedeki ayaklanmalara karşı ortak hareket etmek üzere anlaşmaya varıldı. Ulusal Yurtsever Cephe, bu olaylar karşısında, halki bir darbeye

veya dış müdahaleye karşı uyarak Somoza'nın biran önce devrilmesi için çağrı yaptı. Gösteriler, ayaklanma lar yeniden yükseldi. Gü ney'de, Kosta Rika sınırında ki Rivas ve San Juan eva nterindeki büyük topraklar gerillaların ellerine geçerek Somoza'ya ait geniş topraklar köylülere dağıtmaya başlan dı.

Somoza, öte yandan Ameri ka'ya bir temsilci göndererek ABD'nin referandumun önü ne geçmesini istedi. Aldığı cevap kesindi: Nikaragua'yı kaybetmek istemeyen ABD Somoza'nın ülkeden ayrılma sını istiyordu. Somoza'nın temsilcisinin ABD'yi, sadık adamı Somoza'yı yalnız bırakmakla suçlaması ve 1954 'te Guatemala devlet başkanı Arbenz'in devrilmesi ve 1961 'de de Küba Domuzlar Körfe zi çıkarması için Nikaragua'yı üs olarak kullanmış olduğunu basın karşısında hatırlatması da para etmedi. Bunları izleyen günlerde Managua, Masaya, Leon, Jil notepe sert çarpışmalara sahne oldu.

CEPHE GÜÇLENİYOR VE SON SALDIRI

FSLN, Nisan ayı içinde, cepheye yer alan örgütlerin birleşik liderlik altında toplanması için bir çağrı yayınladı. İki hafta sonra bu birliğin sağlandığını açıklayan ikinci bir ortak bildiri yayımlandı. Nisan ayının sonlarına doğru ise FSLN'nin programı yayınlandı. FSLN, programda diktatörün yerine geçecek olan tek alternatifin Ulusal Yurtsever Cephe olduğunu belirterek programının geçil hükümet, ulusal kuruluş cular, ulusal ordu, bağıntısız dış politika ve kamulaştırmaları ilgili mad delerden oluşan içeriğini açıkladı.

Nisan ve Mayıs aylarında Nisan örgütleri bir direniş i güçsüzlüğü gördü. «Radyo Sandino» gibi olarak yayına başladığı Kuzeyde dört eyalette Sandinist gerillaların faaliyetlerini yoğunlaştırıldı. Eylül kentinde sivil halkın aktif katılımı ile ayaklanma başlandı. Çarpışmalar sonunda sokaklar cesetlerle dödü. Gerillaların askeri olanakları artmış düğürülen ucağıların sayısı yükselmış, Ulusal Mu hafızların silahları etkisiz kal maya başlamıştı. Kentlerdeki sivil halkın ayaklanmaya katılımında açık bir artış vardı. Bu arada Somoza bir «paskalya tatili» için Ameri ka'ya gitti ve bir hafta sonra geri döndü. Ardından, Nikaragua'ya İsrail üzerinden yapılan silah sevki arttı.

Ancak direniş i artık örgütlü lük düzeyine çok yükselmiş ti. Ulusal Muhafızların kırılması direniş i kırmak yerine daha çok kamçıyordu. Sonunda, Ulusal Yurtsever Cephe 4 Haziran'da ülkede genel grev çağrısında bulun du ve gerilla birlikleri avını gü n «son taarruz» geçtiler. «Son taarruz» sürüyor Somoza'nın sonu artık yaklaştı. Bu sonuca vardırıan ise, Nikaragua'da Somoza'yı karşı güçlerin, ulusal demokratik güçlerin birliği oldu. Zafere, bu birlikten doğacak.

ME.R VİLNER'E KARL-MARX NİSANI VERİLDİ

İsrail Komünist Partisi Genel Sekreteri, Meir Vilner'e 60. yaşgündüne Alman Sosyalist Birlik Partisi Genel Sekreteri Erich Honecker tarafından Karl Marx nişanı verildi. Vilner, İsrail işçi sınıfının savaşımındaki kararlılığı, Ortadoğ'da kavim ve adil bir barışın egemen kınması ve uluslararası komünist ve işçi hareketi içindeki çalışmalarından dolayı bu nişanla ödüllendirildi.

BREJNEV AVUSTURYA KP MERKEZİNİ ZİYARET ETTİ

SBKP Genel Sekreteri ve Yüksek Şu ra Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, SALT-II anlaşmasını imzalamak üzere bulunduğu Viyana'daki Avusturya KP merkezini ziyaret etti. Avusturya Komünist Partisi Genel Sekreteri Franz Mührli ile Brejnev arasında yapılan görüşmelerden sonra yayımlanan bildiride, SALT-II'nin önemli, silahsızlanmanın açığı, İki kardeş partinin barış ve yumuşama işbirliği üzerinde duruldu.

BULGARİSTAN - MACARİSTAN PARTİ DELEGASYONLARI BİRARAYA GELDİLER

Macaristan Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri Janos Kadar, Bulgaristan KP Genel Sekreteri Todor Jivkov ile Sofyada biraraya geldi. İki ülkenin parti ve hükümet delegasyonları arasında yapılan görüşmelerde, iki parti iki ilke arasında işbirliğinin geliştirilmesi kararları alındı.

LÜBNAN KP ÜYESİ AHMET HASAN FALANJİSTLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ

Lübnan Komünist Partisi Politik Bü bü Ahmet Hasan El-Mir El-Eyyubi, faşist falanjistler tarafından vuruldu. Tarbus'ta düzenlenen cenaze törenine Lübnan Komünist Partisi, Filistin Kurtuluş Örgütü, Lübnan'daki Arap ve Sosyalist ülkeler diplomatik temsilcileri ve onbinlerce Lübnanlı katıldı. Falanjistlerin siyozimle işbirliğini kınadığı cenaze töreni, Lübnan'da tüm ilereci güçlerin eylem birliğinin pekiştirildiği görümleri bir gösteri oldu.

İran Halk Partisi (TUDEH)

Genel Sekreteri Nurettin Kiyauri partisinin Humeyni'nin izlediği politikaya desteklemeyi sürdürdüğünü bildirdi. Kiyauri Humeyni'nin politikasının antiemperyalist olduğunu ve halkın yaygın düzeyinde yükselmesini amaçladığını açıkladı.

Amerikan emperyalizminin varlığını hala İnan'da söz konusu olduğunu belirten Kiyauri ökeye son günlerde 135 Amerikan CIA uzmanı girildiğini bunların İnan'da görevlerini cinayet, silask ve Zarzaga çıkartmak olduğunu söyledi.

Kiyauri İnan'ın Amerikan emperyalizmi ile olan geçil ilişkisini anlaşmalarının da halk yitiriliğinden olmasından dolayı duyduklar kaygıları da belirterek bunların henüz işle edilmesini istedi. İnan'da

İşçi sınıfı hareketinde baş tehlike:

SAĞ OPORTÜNİZM

SAĞ OPORTÜNİZME BİR ÖRNEK

ÜLKEMİZDE ekonomik ve politik bunalmış giderek derinleşen, olağan günler ve sınıf savaşımın olağan koşulları da yavaş yavaş geride kalan. Yığınların hoşnutsuzluğunun hızla artması, eskilerin yanısıra sınıf savaşımının değişen koşullara uygun yeni biçimlerini de giderek gündeme getiriyor.

BAŞ TEHLİKE: SAĞ OPORTÜNİZM

Gündümü işçi hareketinde baş tehlike sağ oportünizmdir. Bu uluslararası işçi hareketi için olduğu kadar, özellikle son dönemde büyük bir ivme kazanan ülkemiz işçi sınıfı hareketi için de geçerlidir. Sosyal reformizm, sosyal demokrasî, etiketli CHP'nin çeşitli işi kesimlerine geçici bir etkinlik kazanması olması ve bu etkinlikliğin yitiminin durdurulmasında kullanması, sağ oportünizmin tehlikesinin bir yanını oluşturmaktadır. Bu akımlar, Türk-İş'e ve D'SK'e bağlı sendikayı etkilediği ölçüde bulundurmaya, çeşitli kolları aracılığıyla DISK'in bugünkü durumuna gelmesine en büyük sorumluluğu taşımış, genel olarak işçi sınıfının en önemli savaşım araçlarındaki olan sendikaları pasifize etmeye özel bir önem vermiş ve sürekli olarak bu çeyremlerin yoğun bir sosyal demagoji ile birlikte yürütmesi bu tehlikenin önemi ortaya koymaktadır.

Legal sosyal akımlara büyük ölçüde egemen olan sağ sapma işçi sınıfını hareketi açısından da başka bir tehlike doğurmaktadır. İşçi sınıfı içindeki küçük güçleri önemli olmaya da, işçi sınıfı adına, bilimsel sosyalizm adına hareket etmekte olmaları, sağ oportünizmin kaynaklarını görülmüş türdeki işçi sınıfının içine taşınmaya çalışmaları tehlikenin öteki yanını oluşturmaktadır.

SAĞ OPORTÜNİZM NEDİR?

SAĞ tehlikeyi kısaca işçi sınıfının sosyal reformist umutlara bağlama politikası, sınıf uzlaşmacılığı, elemesizlik, devrim gerekliliği olarak tanımlayabiliriz. Türkiye'de söz adına ortaya çıkan çeşitli akımlar içinde bu görüşler çeşitli ölçüde savunuluyor, işçi sınıfına pasifizm zehiri aktılmak isteniyor.

YÜRÜYÜŞ DERSİNDE BİR YAZI

Türkiye İşçi Partisi'nin görüşlerini dışı getiren Yürüyüş dergisinin 218. sayısında yer alan «Faşizme Karşı Devrimel Politika» başlıklı yazıda öne sürülen görüşler sağ oportünizmin canlı bir örneğini oluşturmuyor. Yürüyüş yazarları derginizme savunulan görüşleri eleştirirken derken, kendi pasifizm yüzlerini açığa vuruyorlar. Kanımca yanda savunulan görüşlerin sergilenmesi, sağ tehlikenin işçi sınıfı hareketinde baş tehlike olduğunu yeterince açıklayabilmektedir.

Yürüyüş yazarları ülkemizin bir işçi ayırma doğru gittiği tespitine karar çıkıyorlar. Bunu «sosyal istatistik» bir görüş olarak nitelendiriyorlar. SAĞSAL YOLU'nda çeşitli yazılarla şifalı bulanarak şöyle diyorlar: «Bugün Türkiye'de kendisini gösteren bir görüne göre, ülkemizin önündeki iki seçenek, faşizm ile birileri demokratik devrimdir ve Türkiye hal ki ya faşizme boyun eğecek ya da birileri demokratik devrim hem gerçekleştirilecek bir yol ayırma, bir çatala doğru hızla yaklaşmaktadır.» Aynı yazının başka bir yerinde ise

Yürüyüş yazarı sorunu şu şekilde formüle ediyor: «Ülkemizin faşizme ile demokratik devrim arasındaki bu ayırma olduğunu öne süren politik çizginin savunucuları...» Yürüyüş yazarı yol ayırma tespitini reddederken şöyle suçluyor: «Bu, tipik göçmen akımlar gibi kitleleri soyut bir ya faşizm ya devrim ikilemi karşısında bulduğunu işleri faşizmin iktidara gelmesini bir kader gibi kabullenmelerini istemeye eğilimlidir.»

YOL AYIRIM TESPİTİ VE SİRADA BİR TAHRİFAT

Herşeyden önce Savas Yol'u'nda savunulan görüşleri, bunların Yürüyüş'e yanıtlanması sırasında ortaya çıkan farklar üzerinde durmakta yarar var. Savas Yol'u'nun iki ayrı sayıya ve bu konuyla ilgili olarak sunulan söylemleri: «Türkiye halkının, önünde sonunda faşizm ve İleri demokratik devrim çatısı arasında bulunduğu herşey biraz daha ortaya çıkmaktadır. Ve birgün bu yol ayırma gelin-gidinde, bugün pasifizm edilmek istenilen yığınların tercihi asla faşizm olmayacaktır.» (Sayı 11.3.3. Yorum).

Savas Yol'u'nun 9. sayısında ise aynı yerde şunları denmiş: «İşbirlikli tekelci sermayenin kısa dönemde denemeye çalıştığı yollar seçerler. Ne olur sa olsun-ki deneyecektir kuşkusuz.» Türkiye'nin önünde iki yol vardır: Açık faşizm veya sosyalizme açılan İleri demokratik devrim.»

Yani kims Türkiye'nin bugün bir yol ayırma bulunduğunu İleri demokratik devrimin hemen gerçekleştirileceğini, «ya faşizm, ya devrim» ikilemi ile karşı karşıya bulunduğunu öne sürüyor. Yürüyüş dergisi böyle sira dan bir tahrifatla Savas Yol'u'na gösletiriyor aynı para leme düşmeğe suçluyor. İdeolojik savaşım bu kadar kolay olmasa gerek-tir.

«Ama işin pür noktası da buradadır. Pasifizm ve oportünizme, devrim için aramızdaki ayırım bugün bu noktada yatıyor. Yarınlaki olası ve pekala olanaklı gelişmeler bugünden görülebilir miyiz, göremiyor muyuz? Bunun gerçekliği devrimel savaşımı veriyor muyuz, veremiyor muyuz? O eski ayırım, Menshevikler ile Bolşevikler arasındaki ayırım bugün de bu noktada somutlaşiyor.»

Yürüyüş yazarı toplamsal gelişme, sınıf savaşımı gerçeği bugünkü gelişmelerin gitsin istiyor. Bunun için de nesnel gelişmeye gözlerini kapıyor. Bizlerin bu gelişmenin yönünü, savaşımın somut hedeflerini gösteren birleşmeyi de bunun için sira dan bir tahrifatla açıklama çürütme çabası- yor. Gelecek hakkındaki bilimsel öngörüyü bugüne ilişkin bir belirleme lmiş gibi göstererek yadsınma yolunu seçiyor.

Türkiye İşçi Sınıfının Politik Örgütü şak ülkenin bir yol ayırma doğru ilerlediğini söylemiyor, yığın-lara bu konuda somut bir hedef de gösteriyor. Devrim diye bir olayın da gündeme gelebileceğini söylüyor. Yığınların gözünü açıyor: «İlkeci ok-mazdan ancak halkın devrimel etkin-liğini, işçi sınıfının ağırbaşlıca İleri de-mokratik bir hükümetin kurabileceğini belirtiyor işçi sınıfı şak bu amaca bağlı olarak faşizm tehlikesine karşı duruyor, sınıfal çıkarları temelinde demokratik hakları savunma savaşımı yürütüyor. Yığınsal ve örgütlü

eylem belgisini İleri sürüyor.» (Savas Yol'u, Sayı 8.3.3. Yorum).

CANALICI NOKTA

Yol ayırma tespiti ve buna bağlı olarak yığınlara devrimel bir erk hedefini gösterme, böyle bir olasılığı ve olanaklı hatırlama, devrimel savaşımın bugünkü canalici noktasıdır. Ülkenin daha bugünden böyle bir yol ayırma bulunduğunu öne süren görüşler nasil bir söz sapma tehlikesi taşısorsa, yakın denenebilir bir gelecek böyle bir ortamın oluşabileceğini göstermek de tam bir sağ sapma tehlikesini getirmektedir. Üstelik bu mevcut düzenden kendine bir çıkış yolu bulabileceğini kabul etmek anlamına geldiği için çok daha tehlikeli bir sapmadır. Çünkü bugün işçi sınıfı ve emekçi halk arasında olduğu kadar, işbirlikçi burjuvazı açısından da tüm ayrı çözümler geçirilemez, tekelci, hıza dağılmaktadır. Yukarıda da belirtildiği gibi, işbirlikçi tekelci sermaye faşizmden önce çeşitli seçenekleri deneyecektir. Parlamento içinde de da dışında çeşitli beşimler, iktidar biçimleri oluşturmaya çalışacak-tır. Ama bunların hiçbirisi kalıcı, bunalımı sona erdirici olmaz. Sosyal demokrat yaftalı seçeneğin bile burjuvazı açısından böyle kısı bir süre içinde paçavra haline gelmesi, bunun en açık kanıtıdır.

Ekonomik ve politik bunalımın boyutlarını kavrayan herkes emekçi güçler açısından olumlu yöntemleri bu bunalımdan çıkmanın olanaksız olduğunu görür. Bu da, önünde so-nunda faşizme başınıymaya deneyecek leri anlamına gelir. (Faşist tehlike-nin varlığını Yürüyüş yazarı da kabul ediyor).

YIĞINLARA HEDEF GÖSTERİLMESİ

Yürüyüş yazarı «Faşizm tehli-kesinin önlenmesi için... işçi sınıfı ve emekçi halk, kitlelere somut politik hedefler gösterilmelidir» diyor. Evet, biz de sizlerin böyle bir hedef gös-terilebilmesi gereken istiyoruz. Faşizm tehlikesi böyle canlıyken, Yürüyüş yazarları yığınlara hiçbir hedef göstermiyorlar. Bizim gösterdiğimiz hedefi ise, devrim ve İleri demokratik devrim için çok uzak buluyor. Böylece bugünkü burjuva iktidarına razı olduklarını, burjuva demokrasisi ile hem de bu çarpık çurpuk biçimleyi, yetinebileceklerini kabul etmiş oluyorlar. Sira dan bir reformizmin savunucuları olup çıkıyorlar. Faşizme karşı getirilen bir seçeneğin eleştirilebilmesi için önce gerçek başka bir seçenek gösterilmeli-dir. Bu yapılmıyorsa eleştirinin de bir anlamı olmaz.

Gelelim yol ayırma saptamasın-dan ne anlaşılması gerektiğini, Yürüyüş yazarlarının da «harif edemeye-cekleri» şekilde anlayacakları bir biçimde biraz daha açmaya.

HALKIN DEVRİMCI ERKİ:

BİR ZORUNLUK

Türkiye olan-ğın, ağılsız günler-den ayırma bir dönem yaşıyor. Ülke sosyo-ekonomik çökümlü içinde. Yığın-lardaki hoşnutsuzluk giderek artıyor. Memleket yığınları patlamaya yüz de daha derin politik bunalımlara yüz yüze geliyorlar. Bir kere bunu görmek gerek-yor. İktidar olarak böyle bir durumda yığınlar çok açık beklentiler getirmek, kime karşı, kiminle birlikte ve ne için savasıldığını anlamak gerek-ri. Yığınlara bugünden, zorunlu-ğun koşulları bugün için hedefi gerçekleştir-miş olan devrim hedefini de göster-mek gerekir. Çünkü ülkemiz burjuvaziden birleşik çıkış yolu, ulusal demok-ratik güçlerden oluşacak bir hükümet-işçilerin sağlanmasıdır. Bu bir zorunlu-ktur. Pratik olarak bugün böyle bir hükümet henüz gündeme belgisiz değildir.

Ama, ekonomik ve politik bunalmaların derinleşmesi (ki derinleşmek-tedir) «şağımsız bir tarihsel eyleme

doğru itilen yığınların aktifliğini belirgin bir biçimde artması» (ki bunun olmaz-ınca olmadığını kimseler sürer-ler) koşullarında, güçler oranının İleriye çıktığından yana hızla değişme-işi, ulusal demokratik güçlerin büyük çoğunluğunun tek bir cepheye birleş-mesi olacaktır. Böyle bir durum hükümet sorununun pratik olarak ulusal demokratik güçlerin gündemine getirilecektir. Sorun bunu görülebilmek üzere uygun davranılmaktadır.

Yürüyüş yazarı sözkonusu yazıda bazı doğruları sapıyor. Ama bir son-ra için söyleyecek hiçbir somut şey yok. Örneğin «Bugün Türkiye'de tekelci büyük burjuvazinin faşizme yönelmesi, emekçi kitlelerin genel de-mokratik, antiemperyalist, anti-tekelci taleplerinin yükselişi içinde olduğu, ama bunun kitlelerin başımsız devrimel eylemine yeterince dönüşmediği koşullarda olmaktadır» deniyor. Ama bu devrimel eylemin yükselmesi için ne gibi görüşlere karşı karşıya bu-lundukumuz konusunda somut tek bir söz yok. Çünkü TIP yöneticileri kendilerine böyle bir görev yüklemiyorlar. Başka bir yerde siyasal devrim talimatlarının bugünden yarına ortaya çıkması için gerekli önkoşulları da göstermemiş olarak sayıyorlar. «Örgütlü birleşik işçi yığınları» belgisiz ne sahip çıkıyorlar. Ama ne böyle bir işçi oluşması için gerekli çabaları gösteriyor, ne de Örgütlü birleşik işçi yığınları diye bir belginin de kullanılabilmesini düşünüyorlar.

FAŞİZM KİM ÖLÜYÜCEK?

Örneğin şunu diyorlar: «Faşizm tehlikesinin karşısında demokratik bir iktidar olanağı İtlen ortaya çıkmış olmasa da, bu tehlikenin önlenmesi mümkündür.» Peki ama böyle bir olanağın çıkması için savaşım ver-mek çok daha iyi olmaz mı?

İşte aradaki bu «ince» ayırma TIP ideolojuları hiçbir yanına göre-miyorlar. Bu körlüğün altında, «faşizm gelmesin, ama bu düzen de böyle sür-sün» gitsin, «nasıl olsun» veya yavaş yavaş düzenli anlayış oluyor. Bugün burjuvazinin tüm siyasal temsilcileri yoğun bir bunalım içinde, istikrarsızlık, dağılım, parçalanma süreci emekçi. Faşizmi kim ölmeyecek. Burjuvazinin yada bu koluna güvenmiyorsanız, bu sorunun tek yanıtı devrim ve TIP ideolojuları da hemen bu mesele-iye kiracaktırlar: «İşçi sınıfının ortak ve güdümlü tüm İleriye çıktığı ve yığınsal savaşımı» Faşizm gerçekten canlı bir tehlikeye ve gerçekten işçi sınıfına İleriye güçlerini bu tehlikeye önleme olanağına sahip olabilmeye imkanıyorsa, aynı güçlerin devrimel demokratik bir erk oluşturma olanağına da sahip olabilecekleri niçin inanmıyoruz? Yürüyüş yazarı işçi sınıfının faşizmi önleyebileceğini de inanmıyor. İşin özü budur.

Tarihten örnekler verilmeye ça-balanmasını 1970 Türkiye'sindeyiz. Kapitalist düzen ve işbirlikçi burjuvazinin tüm iktidar seçenekleri arda-da İflas ediyor. Bunalım daha da derinleşecek. Bu koşullarda bir de Yürüyüş yazarının öngördüğü savaşım «strat-jik» ne baktım. Böyle diyor yazarı-mız: «Bu gerçeklikler faşizme meydanlık karşı mücadelelerin, tekeli büyük burjuvaziyi, gerici-faşist güçleri ve onla-rın «işçi iktidar odasını» ellerindeki mevzillerden söktüp atması, işçi sınıfının mevzillerini koruma ve gücündendirme, yeni mevziller kazanma mücadelesi bir-ciminde gerçekleştirilmesi zorunlu ki-limaktadır.»

Yürüyüş yazarı: tekelci büyük burjuvazinin, gerici-faşist güçlerin her türlü mevzillerden söktülüp atılmasından, işçi sınıfının her türlü yeni mevzi kazanmasından yana, ama iktidar harici ve bu güçlerin bugün asil ellerinde bulundukları mevzi iktidar değil midir? Gerçek iktidar bugün bu güçlerin elinde değil midir? Ya sonra ancak işçi sınıfının ayrıklıta olduğu, halkın devrimel iktidarının kurulmasıyla çözümlenmeyecek midir? Yürüyüş her türlü mevzi için savasıyor.

«evet» diyor, ama İktidar ve onun aracı olan devrim için «evet» diyor!

«ARA HEDEFLER İÇİN SAVAŞIM»

Yürüyüş yazarı yazıda daha sonra politikalarını daha da somutluyor. Devrimci politika diyor. eğer yenden önce yığınlar güncel sorunların çözümünü sağlayacak ara hedefleri göstererek ve onlara bu hedefler için mücadelede önderlik ederek uygulanabilir. Yalnız sıra hedefler için mücadele ve asla devrim sözüni etmemek-iste tüm sağ oportünist akımların yılanmsı politikası. Ara hedefler için savaşımı kimse reddetmiyor, ama ara hedefleri her seferinde devrimci bağlamdan sonra, reformistlerden farkımız nerede kalır bir? Sonra «güncel sorunların çözümünü sağlayacak ara hedefleri hangileri acaba? Bu yığınlarımız hangi güncel sorunu, hangi sıra hedefle çözdüler? İstisnalar mı, pahalılık mı, can güvenliği mi? Hangisi? Sonra bu sizin unuttu ara hedeflerini hangileri? Yazınızda bunları da saymanız gerekmez miydi?

Yürüyüş çığışının yığınların istemleri karşısında, «örgütlenmek gerekirden başka bir çözüm getirmedikleri» de bulunmaktadır.

Yürüyüş yazarı «ara hedefleri için mücadele her şeydir, diyor. Ama Yürüyüşçüler «ara hedefler için mücadelede de gereğini yer almıyor» har. Çünkü «ara hedefler» ulaşılması için de, yığın eylemi şarttır, her iki gücünün birliği şarttır. «Çiğnin görevi, yığın eylemini yükseltmektir. Bu söz bir kez olsun TIP yöneticilerinin ağzından duyulmadı. Çiğnin görevi, tüm herici gücün eylem ve cephe birliğini gerçekleştiriktir.» Bunu da duymadık. Cephe, bu kavram TIP'in tek bir belgesinde bile yazılı değildir. Yığın eylemlerinde yer almadan, yığın eylemlerini örgütlemeye çalışmadan, birlik için savaşmadan, hangi sıra hedefi gerçekleştirebilirsin ki?

İNÇİN SOSYALİST DEVRİM?

Böylece, TIP'in «Sosyalist devrim» diye tutturmasını nedeni de apaçık ortaya çıkmaktadır. Her iki demokratik bir devrim gerçekleştirilmeden sosyalist bir devrim önkoşulları oluşmayacağına göre, TIP açısından ildeke hangi gelişmeler olursa olsun, ne devrimci bir durum, ne de devrimci bir iktidar için gerekli koşullar oluşmuş olmayacaktır. Bu nedenle her zaman o barışçıl «güçlü planları»rdım adını demokratikleşme, parlamentarizm, politikası sürüp gidecek, «sosyalist bir devrim üstüne görülmeyeceği için, yığınlar eylemleştik beklemeye önerilebilecektir. TIP'in sağ oportünizmi ile sosyalist devrimciği arasındaki bağda işle budur.

Kısaca özetlersek, Yürüyüş'teki yaza, TIP'in ideolojik görüşlerinin tam bir ifadesidir. Bu görüş kapitalizmin daha uzunca bir süre kendini yeni koşullara uydurabileceğini, gelişebileceğini varsaymaktadır. Bu görüş yığınların eyleminde birdenbire yıkılmaları ve özen eklenmiş hızlı bir gelişimsiz devrimin yolunu açabileceğini yadsıyor. Üzün bir demokratikleşme dönemi geçiriyor.

GÜNÜMÜZÜN GÖREVİ

Halbuki Türkiye'nin koşullarında çok hızlı değişikliklerin gerçekleşmesi olasıdır. Bugün işle, ya devrim, ya karşı devrim iktidarının pratik bir sorunu «aşağı gün gelmiş değildir. Hem devrim, hem de faşizm olmaması geçici bir aşamada bulunuyoruz. Ama bu günün, o gün gelmedi diye, bu geçici aşamanın devrimci görevlerini unutmalara, devrimci demek olanaklı değildir.

Türkiye işçi sınıfının politik hareketi durmaksızın birçok aşama yapıyor, çünkü kaç kaç belirtildiği gibi, eniel bakımdan geçeri ne-olursa olsun, sosyalist partilerin komünist partisi eylem birliğine yönelmeleri, Türkiye'nin politik yüzünü değiştirerek çok önemli gelişmelerle yü açacaktır.

Demokratik dönüşüm demokratik devrim

TÜRKİYE olağan, altı-sıralıms güncelinden ayırımı bir dönem yaşıyor. Ülke sosyo-ekonomik çöküntü içinde. Yığınlardaki hoşnutsuzluk giderek artıyor. Memleket yığınlar patlamaları ve daha derin politik bunalmaları yüzüne gelebilir. Böylesi bir durumda yığınlar çok açık beğirlerle gitmek, kime karşı, kiminle birlikte, ne için savaşıldığını anlamak gerek.

Böyle bir sorunu tartışmak eylem birliğine engel değildir. Stratejik amaçta anlaşma mayan güçlerin, daha bu gün den birlikte karşı koyacakları ortak düşmanları var: Eko-nomik bunalmış sonuçları, kustinan özgürlükler, faşist tehlike, artan emperyalist bas kular ortada. Bu sorunların her birinin çevresinde eylem birliği olmalıdır. Bununla birlikte oportünist görüşlerin çürütülmesi, ideolojik savaş eylem birliğinin olanaklarını genişletir, stratejik amaçları gerçekleştirmeye yönelik cep he birliğini yaklaşıyor.

Ülkemizde komünist olmayan sol akımların ortak yan larından birisi şu yada bu üke, ya da ülkeler grubu için geçerli olabilecek stratejiler TKP'nin ilkiniz için önerdiği stratejiye karşı çı karma girişimidir. Bu kimi zaman baş Uzak Asya, Lâ-tin Amerika ülkelerinin de neyin Türkiye'ye basma ka lıp uydurma biçiminde ortaya çıkıyor. Serveneli küçük burjuva devrimcileri bu sap-tırmanın anti-Marksist, anti-Leninist konularını gizlemekte yararlanıyorlar. Bir başka tutum, gelişmiş kapitalist ülkeler komünist partilerinin kendi ülkeleri için öngördükleri stratejilerin kimi görüşlerini Türkiye koşullarına basma ka lıp uydurma zorlamaktır. Böylesi girişimler de küçük burjuva reformist görüşlere yarar.

TARİHSEL DENEN - SOMUT DURUM

TIP'in yayınladığı «De-mokratikleşme İçin Plan: 78-82» adlı yapıt devrimci strateji sorunlarını tartışma gün demine yeniden getiriyor.

İşçi sınıfının önderlik ilik devrimci adımı sosyalist devrim olduğuna savunan ve bundan önce bir demokratik devrimci yadsıyor görüş yeni den heriye sürüyor. Bu doğru bir görüş müdür?

Tarihin deney bu sorunu doğrulamıyor. Rusya'da demokratik nitelikli Şubat Devrimini Sosyalist Ekim Devrimini İledti. 2. Dünya Savaşın dan sonra kurulan Avrupa'daki sosyalist devletlerin çoğunluğunda, faşizm karşı sa vaş koşullarında bu yolu iz lediler. Vietnam ve Küba'da sosyalist devrim bu yoldan gitti. Bu ülkelerin hepsinde demokratik ve sosyalist devrim bir tek, bütünsel devrim

sürecinin iki aşamasını oluşturdu.

Türkiye'de emperyalizme bağımlılık ve tekellerin gelişmesi koşullarında temel çelişki, kapital-emek çelişki keskinleşiyor. Bunun yanı sıra emperyalizm, işbirlikçi tekeller toprak ağaları sert leştir. Bu çelişki temel çelişkiyi bir ölçüde perdeliyor. İlk adında Sosyalist devrimin değil, demokratik bir devrimin koşulları hazır. Dünya ölçeğinde olduğu gibi ülkemizde de kapital emek çelişkinin daha bu günün keskinleşmesi olmasa çapımızda bu tür demokratik devrimleri biçimlendiren bir özellikler. Bu durumda demokratik devrim geleneksel çerçevesini aşmayı, sosyalist devrimde vakıyıyor. Proletar yanın hegemonyası yoluyla demokratik devrim kesintisiz sosyalist devrimde bağlanır. İlk devrim aynı devrimci süreç iki aşamasını oluşturur.

Gelelim devrimci demok-ratik aşamasını yadsayan stratejiye: Gelişmiş kapitalist ülkelerde dogmatik «dogmatik» «ammas sosyalist devrim olasılığı tartışıyor. Ama ilkinde mizde hiç kimse, sosyalist devrim stratejisinin savananları da Türkiye'nin gelişmiş kapitalist ülkelerin benzeri bir durumda bulunduğuna savanmuyor. En azından kendi içinde tutarlı olabilecek için bu çevrelerin bu çelişkiyi bir açıklık getirmesi gerek. Tarihsel deneye başvurmeyen bu strateji sorun rında da çelişiyor.

Her kapitalist ülkeler için tartışabilecek bir yolu do-layısıyla sosyalist devrim öner mek Türkiye'de heri bir adım mı? Hayır, çünkü kendini da katende dogmatik dogmatik karşısında demokratik devrimci yadsamak, bunu yapanları sonunda reformist bir yola gir meye zorlar. Örneğin, TIP Mevke Yürütme Kurulu'nun «Demokratikleşme İçin plan, 78-82» çalışmasında eklediği sunuş yazısında sosyalist devrim öneriliyor. Öngörülen köklü demokratik adımların hiç değişme bir kısmının burjuva erkler eliyle de uygulanabileceği belirtiliyor. Gider ek, demokratikleşme görevinin tümü için de erk sorununu çözümlenmesini zorunlu ol madığı heri sürüyor. Gerçi, «Sosyalist devrimden önce demokratik hedefleri gerçekleştirerek önce sosyalist iktidarın işçi sınıfı ile birlikte demokratik güçlerin eyleme geçmesi de mümkündür» diyor, bu yazı. Ama hemen ardından da «İktidar» diyor: «Partimiz, bunu demokratik leşme görevinin zorunlu bir koşulu saymamaktadır.»

Önce sunu belirtmek gerek: TIP yöneticileri ilk kez sosyalist devrimden önce, de-mokratik güçlerin erki eyle geçirilmesini de olasılığını

kabul ediyor. Bu TIP'in öden heri savunduğu katıksız sosyalist devrim stratejiden bir adım heri, olumlu bir gelişmedir. Ama zorunlu görmese de, böyle bir olasılığı görmek bile bu partiye bu olasılığın gerçekleşmesi için savaşmak zorunluğunu vüklemek mi?

Erkin alınmasının, devrim yolunun olası görüldüğü bir ortamda, «Zorunlu değil» diye bunu küçümsemek, burjuva erki eliyle yapılacak dönüşümlerden demet ummak, yığınlar karşısında bunu vurgulamak alanı burjuvaziye bırakmak değil mi?

DEMOKRASİ - SOSYALİZM

Baştan da belirtildiği gibi, demokratik devrim yerine dönüşümün yolunu demokratikleşme yolunun istememesi gelişmiş kapitalist ülkeler için tartışılan bir olasılığı Türkiye'ye basmakla ilgili uygulamaya kalkışmanın kaçınılmaz sonucudur.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde «kimi komünist partileri anti-ekteleli bir aşama öngörüyorlar. Ama onlar, Lenin'in belirttiği gibi dolayısıyla sosyalist devrim olasılığında hiç bir şekilde doğrudan uzak tutuluyorlar.

Türkiye'de birçok benzer ülkelerde olduğu gibi egemen sınıfın elinde, gelişmiş kapitalist ülkelerde olduğu olana kıyor. Ne heri bir teknik dönüşüm olmasından yararlanılabiliyor, ne de başka ülkelerin sömürmesi söz konusudur. Bu durumda getirilecek burjuva reformizminin de yığın etki maddesi bir temelden çok, üst yapıdaki gerici kurumların etkisine, bas kuya ve sosyal demagojiye da yal oluyor. Burjuvazi devrimci barutunu caktan tut kettili. Ne ondan, demokratik dönüşümler beklemeyen, ne de demokratikleşmenin tümü onun erkine yaptırma mon olanığı gerçekçi değil. Buna karşılık, demokratik dönüşüm, istemler için sa vasa atılan yığınların erk sorununu bilinçlene varmaları başlıca sübjektif erkene bağlı. Yığınlar ancak güncel istemleri gündelik savaş içinde erki eyle «maya hazırlanabilir.

Türkiye işçi sınıfının politik örgütü ulusun çoğunluğunun ortak istemlerini programında dile getirmiş, bu istemlerin çözümlenmesi sosyalizme giden yolun açılabilmesi için ilk politik amaç olarak heri demokratik halk devrimini gündeme koymuştur. Bu amaçla ulaşabilecek için Ulusal Demokratik Cephe politikasını çizmiştir.

Taktilik sorunlarda burjuva zbirin faşizme giden etekleri koluna karşı reformcu kilitinleştiği karşısında, değişikliklerde bloklaşma, desteklenme, darbeye karşı ortak direnme vs. geçici uzlaşmalara gidilebilir. Ama, heri demokratik devrimin görevlerini burjuvazinin hangi kolundan olursa olsun beklemek «sözde ne denli sosyalizm de nirse densen» demokrasî savasıyla sosyalizm savaşına sına asılmaz bir duvar çekmek olur.

İşçi sınıfı haklarını çiğnetmiyor

Balıkesir'de kurulu Bilcan 1. Tuğla Kiremit fabrikasında çalışan işçiler Mayıs sonunda topluca notere giderek sarı Çimse-İş'ten istifa ettiler. ve Beton-İş sendikasına geçtiler. Bilcanlı işçileri 15 yıldır işçileri satan Çimse-İş'i söküp attık. Birliğimiz gücümüz. Beton-İş onurumuz diyorlar.

Turgutlu'da Beton Beton Direk fabrikasında, işçiler isten çıkartılan Beton-İş üyesi 8 arkadaşlarının yeniden işe alınması için üç gün lük yemek boykotuna girdiler. İşçiler, ayrıca fabrikada; öğünük sendikası durumuna gelen Beton-İş sendikasına işveren tarafından tanınmasını istiyorlar.

Fatron öncü işçileri isten atarak sendikal savaşımı baltalamak peşinde. An-

caak işçilerin kararı direniş patronu dize getirecek güç- te görünüyor.

Tekirdağ'da ALFA-MODA işverinde işveren yasalara aykırı olarak başlattığı işten çıkarma işlemine karşı Teksit sendikasının uyguladığı grev, nereyeyse üçüncü ayına girecek. Grevi çevredeki

tüm demokratik kuruluşlar da destekliyor.

Yenice'de (Zonguldak), Orman emekçileri «hakları -mızı almıyaya kadar direne- ceğiz diyorlar. Yenice Or- man Kooperatifi ile Orman İşletmesi arasında zam ko- nusunda uyuma sağlanamayıncı. Orman kooperatifi

emekçileri işbaşı yapmayacaklarını açıkladılar. Metre- küp başına verilen zammı ya- şam koşullarının ağırlığı kar- şısında kabul edemeyecek- lerini söyleyen Çeltik Orman Kooperatifi Başkanı, direni- şin sürebileceğini bildirdi.

Bartın Belediye İşçileri ise üç aydan beri süren toplu

Atılan arkadaşları için boykota geçen işçiler «Beton-İş Onurumuz» diyor...

Türkiye'nin dört bir yanından gelen haberler

sözleşme görüşmelerinin so- nuçlanmamasıyla öceterlerine zam ve yeni haklar aldılar.

Diyarbakır'da, Karayolları 9. Bölge Müdürlüğü'nün 80 muvakkat işçi alacağını açık- lamadından sonra, işe gir- mek için başvuran işçilerin- canlarına tak etmiş 400 kişi Bölge Müdürlüğünü işgal et- tiler. Beş günlük işgalden sonra işçilerin tümü işe alın- dı.

Demokratik örgütlerden

İGD Zonguldak şubesinin 15 Haziran'da düzenlediği gerile- göven eğitimi protesto mitingi. Üniversi- teye giriş sınavlarından sonra, Zonguldak'ta yapıldı. Birli- aşkın genç, ellerinde Türk Bayrağı - İGD amblemi gibi bayraklarla di- siplini bir yürüyüş ve gösteri yap- tılar, halk tarafından ilgiyle izlen- di.

Miting alanında, İGD adına Seyfi Yalçın, İleriçi Liseler adına Vedat Köktürk konuşular. Konuş- macılar örgüt sistemini eleştir- diler, gençlik üzerindeki baskı- ları kanadılar. Miting başladığı disiplin, düzen ve coşku içinde so- na erdi.

Bursa'da, Bank Sen'in Sümer- bank şubesinde yürütmekte oldu- ğu grev baskıları sürüyor. Emniyet Müdürlüğü, hiç bir gerekçe gös- termeyen «141-142'e Hayır» ve «Faşizme Geçit Yok» pankartları- nı grev yerinden kaldırdı ve grev- ci işçiler üzerindeki baskıları yo- ğunlaştırdı. Bu baskılara protesto için ortak bir basın açıklaması yap- an Maden-İş, Tektisil, Gıda İş, Oleyiş, Genel İş, Beton İş, Bursa şubeleri ve İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği, TÜS-DER, İGE İLKD, Genç Öncü, SGE, TÖB-DER, DDKD Bursa Hükûmlet Derneği, Marmara Köy Der, Elektrik Mühendisleri Odası, TUM-DER, Makine Mühendisleri Odası, TÜTEB Bursa şubeleri, grevdeki Sümerbank em- mekçileriyle omuz omuza oldukları- nı bildirdiler.

Tüm Sağlık Personel (TOS- DER) Kayseri şubesinin 3. olağan Genel kurulu 9 Haziran günü ya- pıldı. Kongreye katılan ve bir ko- nusma yapan TOS-DER Başkanı

Hasan Fehmi Mavi, tüm sağlık per- sonelinin «Full Time» kapsamına alınmasını istedi. Yapılan seçim- lerde «Sağlık Personeli Birlik Da- venışması» listesi 170 oy alarak za- fere ulaştı. Seçimlere Yurt- dışı Devrimci Muhalefet adıyla 100 oy, Devrimci Yol ve Halkın Birliği ittifakı 43 oy bildirdi.

İGD Bozüyük şubesinin 10 Ha-

ziran'da düzenlediği Barış-Dost- luk-Dayanışma günü ilgiyle izlen- di. Kara Düzen adlı oyunun ser- gilendiği toplantı coşuklu oldu ve Enternasyonal'in söylenmesiyle so- na erdi.

Geyve İGD temsilciliğinin 9 Haziran'da düzenlediği Dayanı- şma gecesinde 300'ün üzerinde katilim oldu. Böyle bir gecenin Geyve'de

ilk kez düzenlenmiş olması ilgi ya- rattı. Geceye çok sayıda köyül- genç katıldı, çevre köylerden me- sajlılar geldi. Şarkılar ve skeçlerle renklenen gecede çeşitli sloganlar atıldı ve gece Enternasyonal'in söy- lenmesiyle sona erdi.

İGD Karabük şubesi, önce fa- şistler tarafından kundaklandıktan ve kursunlandıktan sonra, 6 Ha- ziran Çarşamba günü Kaymakam- lık tarafından 90 gün süreyle ka- patıldı. Bu kararı protesto eden şu- be başkanı Erdal Aslan basına yap- tığı açıklamada, İleriçi gençlik üze- rindeki faşist baskıları, terörü, olay- lar karşısında yetkililerin seyirli kaldığını dile getirdi. «İGD'ye baskı sökmek, İGD'ye bu yere kani canı ba- nasına gelmiştir. Biziz yönetmek susturmak istiyorsanız gençliği yot emteniz gerekir», dedi.

İGD Edirne şubesinin 2. olağan Genel Kurulu 2 Haziran'da yapıldı. 400'e yakın konuş ve üyenin katilimıyla, «İlinci Kongre atılım ola- cak», «Yolumuz İşçi Sınıfının Sava- şa yoludur» belgileriyle açılan kongre-ye, 80'den fazla sendika ve deokratik örgütten başarı mesajları geldi. Sendika ve demokratik örgüt temsilcileri konuşular konuşmalar yaptılar. Kongre bir dizi karar aldı. Bu kararlar arasında, gençlerin antifaşist eylem birliği yolunda sür- dürülen savaşımların, yükseltilemiş, ulusal baskı ve ayrımcılıkla aktif savaşımla, Köy emekçilerile iş- çek dayanışmasına geçilmesi, 141 ve 142'nin kaldırılması ve işçi sınıfı- nın partisine özgürlük için aktif savaşıml kararları dikkati çekiyor- du.

Coşku içinde geçen kongrede

TÖB-DER Şube kongreleri sürüyor

- TÖB-DER Tonya (Trabzon) şube kongresini Demokratik Merkezîyetçiler, Birlik Dayanışma ve Halkçı Eğitimciler'den oluşan İttifak 62 oyla kazandı. Yönetim Kuruluna Cemal Kalyoncu, Ahmet İnce, Osman Yeşilbaş, Mehmet Elvan, İbrahim Günaydın, Genel Merkez delegeliğine Ahmet Aktas seçildi.
- Gümüşhacıköy (Anayasa) TÖB-DER şubesinde, sağ sosyal demokratların «Devrimci Örgütmen» grubunu desteklemesi sonucu, seçimleri Devrimci Örgütmen grubu 54 oyla kazandı. İlk kez ayrı bir liste olarak çıkan Birlik Dayanışma 46 oy aldı.
- Kepsut TÖB-DER (Balıkesir) şubesi seçimlerini İleriçi Demokratik Birlik grubu 84 oyla kazandı. Birlik Dayanışma, Burhanıye ve Savaştepe TÖB-DER şubelerinin genel ku- rullarında, yönetimde olan Birlik Dayanışma seçimleri kay- betti. Savaştepe TÖB-DER şubesinde Halkçı Eğitimcilerle «Cepheci» Örgütmenlerin İttifakı Birlik dayanışma listesinden 9 oy fazla alarak yönetime geldi. Burhanıye'de ise Birlik Dayanışma listesi 50 oy alırken Sağ Sosyal demokratların listesi 67 oyla seçimleri kazandı.
- Boşabat (Sinop) TÖB-DER şube seçimlerini Devrimci Demokratik Birlik grubu 83 oyla kazandı. Birlik Dayanışma listesi burada 65 oy aldı.
- Bozüyük (Bilecik) TÖB-DER şubesi kongresini Birlik Dayanışma-Halkçı Eğitimciler İttifakı aldı. Devrimci Örgüt- men listesi 50 oy alarak seçimleri kazandı. Yeni yönetim kurulu Mostan Mercan, Ali Güner, Hüseyin Çırak, Hüseyin Dindar, Muhtatın Kocabaşık'dan oluşuyor.

Samsun'da faşist-polis işbirliğinin yeni örnekleri sergileniyor

Samsun'da faşistlerin bir süreden beri estirmekte oldukları terör havasına polis de katılıyor ve zaman zaman faşistlerin ek siy braktıklarının tamamıyla bir.

Bunun son örnekleri geçtiğimiz günlerde yaşandı. 14 Haziran günü komandolar kentte terör havası yaratmak için DİSK, TİP GENÇ-ÖNCÜ binalarına saldırılar. Binaları tahrip ettiler. Aynı sıralarda bölge baskınları düzenliyorlardı. Saldırlar TOB-DER Samsun Dev-Genç ve Tüs-Der binalarına da yinedi. Bütün bu olaylar sırasında görevli polislerin saldırılarına değil saldıran ugrayanlara müdahale ettikleri, hatta alıp götürdükleri görüldü.

Ertesi gün, DEV-LİS'in USS'ye hayır mitingi ya-

pıldı. Miting sırasında polis mitinge saldırdı. Bu saldırı üzerine dağılan mitingten kaçınan, bu defa da parti kurmuş faşist komandoların saldırılarına karşıydılar. Bu da yetmiyor gibi, polis aynı sıralarda TOB-DER'e baskın yaptı. Bu baskın sırasında polislin ateş ettiği görüldü. 30 kişi kadayızlına alındı. Gözetim binan-lara Emniyette işkence ya pıldı.

Komandolar, yine aynı günlerde Samsun, 19 Mayıs Kütüphanesini basarak Müdürlük tehdit ettiler. Kütüphanede ders çalışan İleriic öğrencileri zorla dışarı çıkarmaya kalkıştı-lar. «Komünistler ders ça lışamaz, burası milliyetçi kütüphanedir» dedikleri bildirildi. Olay yerine ca- timalar sonra gelen polis kimseleri yakalayamadı. Yer yer polis-komando

işbirliği halinde süren te-rörün. Samsunda sırf Po-lis eliyle yürütüldüğüne de rastlanıyor. Polis, son za-manlarda, ençok İKD'li ka-dınlara düşman. Bir süre önce Kadınların Sesi gazetesinin satışı yapılırken İKD Şube Başkanı Fatma Altaylı ve Yönetim Kurulu üyesi Ayşe Kaya'nın oturdıkları evin etrafı polis tarafından sarıldı. Ev arandı, ancak hiçbirşey bulunamadı. Aramanın ba-hanesi bir ihbardı ve bu ilk arama değildi. Evde bulunmayan Fatma Altaylı yerine Özdemir Altaylı ka-rakola götürüldü. «İfade alıp serbest bırakacağız» denmesine rağmen, bir gece gözetiminde tutuldu.

Samsun'da komando-polis işbirliğinin, bunlar ne ilk ne de son örneke-ri. Samsun Valisi ise, o-laylara seyirci görünümün de...

Lice köylerinde halk komando baskınından dağlara kaçıyor

Askeri komando birlikleri, Lice'de, son günlerde yine «Mâhkûm avına çıktılar. Son olarak 14 Haziran günü, sabahın erken saatlerinde Lice'nin Celik köyüne baskın yapan komando birlikleri, hiçbir şey bulamayınca, yol üzerinde tarlada çalışmadan dönen Ayşe Konaklı, Saile Ceylan, Barika Ay, Şahide Ay, Neftise Ay, Şefika Ay, Aynur Ay, Hediye Ay, Gülnaz Ay ve Hediye Cankul adlı kadınları ve yoldan geçen arabalara salatalık satan 8-10 yaşında Çetin Canan, Abdullah Cankul, Ziyadın Miral, Mehmet Canbopat, Memduh Miral'ı «suçlu» olarak arabalara yükleyip Diyarbakır'a götürdüler. Olayın Lice'de duyulması ve halkın kabaran tepkisi karşısında «suçlular» serbest bırakıldı. Ancak, bu olaydan sonra Celik köyü halkı evini, hayvanlarını bırakarak köyü terketti.

Cizre'deki olay daha az utanç verici değil

Doğu'da terörün yoğunlaşmasının son örneklerinden biri de Cizre'de yaşandı. Cizre Emniyet Amirliği Başkomiserinin evine bomba atıldığı gerekçesiyle, beşkililerin Şevket İşlek gözaltına alındı. Mardin'de feci şekilde işkenceye geçirilen ve hiçbir tutuklandığını dahi bilmeyen Bekçiye, zorla, bombanın Emniyet Amirliğinde çalışan 4 İleriic polis tarafından atıldığı yolunda ifade imzalatıldı. Halen Bekçi'nin sürgünde işkenceye maruz kaldığı ifade sürülüyor. Mardin'de, sıkıyönetimin ilanından beri bu tür işkencelerin ardının arkasının kestilmediği de gelen haberler arasında.

haberler..

yapılan seçimlerde Yeni Yönetim Kuruluna Kadir Özhan Barlas, Ata Erdal, Arslan Hall Ay, Cevdet Yıldırım, İrfan Tunca, Mustafa Yıldırım seçildiler.

İleriic Kadınlar Derneği'nin Genel Merkezi ile 33 şube ve 35 temsilciliğinin kapatılması üzerine, Zonguldak'taki demokratik kitle örgütleri ve sendikalar, İKD ve şubelerinin, Genç Öncü İstanbul şubesi ve diğer demokratik örgütlerin açılması için Başbakan Bülent Ecevit'e telgraf çektiler. Bu protes telgrafında İGD, Halkevi, Sosyal İş, Tüm Der, Çağdaş Hukukçular DER, Maden İş, Bank-Sen, Amatör Sporcular Derneği, Demiryolu Cer İşçileri, Genel İş Zonguldak temsilcilik veya şubelerinin imzaları var.

TÜTED, EMO, KMO, MMO, MO, İMO, ZMO, TEK-DER, TÜR, ZİRAAT DER'nin İzmir şubeleri, Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi'nin hazırladığı «Teknik Personel Tazminat Yasa Tasarısının» etkilerinin giderilmesi için TBMM Dilekçe Karma Komisyonuna başvurular. Adı geçen örgütler, «Ejit işe gâit ücret» ilkesinin somutlanması; lise ve dengi okullarda teknik eğitim görenlerin tavan sınırlarının kaldırılması ve yüzde 100'e çıkarılması; oran artışının 3 yılda yüzde 10 değil, her yıl yüzde 5 olması; tazminatın esas maaş dışın-da vergilendirilmesi; yan ödeme ve ikramiyelerin kaldırılması; mahrumiyet ve hizmet niteliği tazminatının açıklığı kavuşturulması; fazla mesal sorununun yasa kapsamına alınarak çözülmesi taleplerini dile getirdiler.»

İzmir'de toplanan Ege Köyder (Ege Köylüleri Birlik ve Dayanışma Derneği) Genel Yönetim Kurulu toplantısı sonunda Genel Başkan Talip Arslan Yaptığı açıklamada, «TUSİAD'ın gazete ilanları ve gerek görüldüğünde hükümet, esasta işçilerin, ücretlerini ve emeklecin haklarına karşı açtıkları açığı bağlaştığı bu saldırıyı nefretle kınıyoruz. Bu uğurda örgütsel olarak

emekçilerin birleşik mücadelesine katılmaya kararlıyız» dedi.

Arslan, asgari ücretin 160 TL olarak tesbitinin tamam işçileri ile başka alanlarda çalışan işçiler arasında ayırıcılık yapmaktan olduğunu belirtti. Bu hakshizlin giderilmesini asgari ücretin bütün bölgeledeki tarım işçileri için kaçat üzerinde kalmaktan kurtarılacak gereğkten uygulanmasını istedi.

IKD'nin kapatılması protesto ediliyor

Bartın'da, İleriic Kadınlar Derneği'nin kapatılmasını protesto eden bir grup kadın, Bartın postanesinde kuryuşa girerek Başbakan Ecevit'e protesto telgrafı gönderdi. Telgrafta, İKD'nin kapatılmasını kadınların sesinin kestilmesi anlamına geldiği belirtildi.

SİYASAL

Haftalık Gazete

SANİT: OYA BAYDAR

YAZIŞLARI MÜDÜRÜ:

ALİHSAN ÖZGÜR

İbrahim ARİK

★ YÖNETİMİYERİ: 3. Beyler Eminsoy İğhan K.3 No: 304—Kemeraltı-İZMİR ★ BANKA HESAP NO. Y. Kredi Bankası Çemberleş Şb. 1706 53

★ ABONE KOŞULLARI: Yıllık 400 TL, 6 Ayık 2000 TL, 3 Ayık 100 TL ★ YURT DIŞI ABONE: (YILLIK) F. Almanya 80 DM, Belçika 1360 FF, İngiltere 20 Sterlin, Fransa 180 FF, Hollanda 100 Gulden, ABD 60 Dolar, Kanada 60 Kanada Doları, Avustralya 50 Avustalya Doları, İsvç 180 Kron, İsvçre 92 İF ★ İLAN KOŞUL LARI: (İç Sayfalar) sütun cm. 50 TL.

★ İC DÜZEN Savaş Yolu Teknik Sek-sterleri ★ DİZGİ: Doğruluk Mat. Te. Koll. Şti. ★ BASKI: S.S. Tükell-Gözetici ve Matbaacılık Gazli Bul-varı No: 18—İZMİR

★ DAĞITIM: Sa-vaş Yolu Dağıtım Servisi ★

ONBİNLER DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜK İÇİN YÜRÜDÜ

23 Haziran'da, önce fırtınalı, sonra bunaltıcı sıcak bir gündü. İsmiyle, erkeğe, zence, yaşlı, işel, köylü, onbinleri aşan bir emekçi seli, emperyalizme, tekelere, faşizme karşı, ekonomik ve demokratik hakları için, özgürlük ve demokrasi için yürüdü.

Orada kadınlar halay çekerken, çocuklar savaşsız ve sömürsüz bir dünya

istemini dile getiriyorlardı. Orada koltuk değnekçiler koltuk değneklerini unuttular, orada yaşlılar, yaslarını unuttular. Sendikalarının örgütlerinin ölümlüğüyle ilerlediler, demokratlar, sosyalistler, komünistler, yığınların suskun kalmayacakları, yığınların suskunluğu üzerine hesap kuranların yanıldıklarını bir kez daha dostla, düşmana gösterdiler.

